

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 10 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 filler.

Nyitási sor 40 filler.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, március 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelk: A kaszák rebellisei.
- A megyei ellenzék értékesítése.
- Natonai szaklapok a magyar válságról.
- Az aradi iparpártolási akció.
- Bubice zsarolói szabadságában.
- A Hegyaljai motoros bejárója.
- A kloroformos vasuti szobrotörés.
- Aradi küldöttség a kormányznál.
- Bihari Sándor meghalt.
- Babok állérja.
- Podubáné! Podubáné!
- Táras: Aki kétszer halt meg.
- Csarnok: Az új földesur. Irta: Szépfaludi Ö. F.

A kaszák rebellisei.

Arad, március 28.

Március hűvösétől messze még a lelket izzasztó Péter Pál. Csak szántani kezdenek a vetés alá, a melyből a nyár kalásza ki fognak kelni: s már a barázdák nyitásával megjelennek az aratás rémei. Magyarország déli vidékein, a mely a legkövérebb buzát adja, az hírlik, hogy Péter Pál napjára megáll a kasza, s levágatlanul hullatja el magját a buzakalás. A magyar földnek, a melyet ugyis tucatjával meglátogattak a csapások. még épp ez hiányzik. A lázadás kaszái ha föl-villannának, nem jelenthetnének nagyobb veszedelmet, mint az arató kaszák vesztelése.

Ilyen nemzeti veszedelem árja ellen idejekorán gátat kell emelni, s ahhoz mindenkinek hordani kell a földet, a ki nek módjában áll. Az arató-sztrájk elháritására pedig a gazdáknak kell tenni, s közülök is a többiek előtt a nagybirtoko-

soknak, mint akiket ez a kérdés legközelebről talál.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az agráriusok testülete, a napokban tanácskozást is tartott az arató-sztrájkról. Azaz, hogy nem egészen tanácskozás volt az, amely alatt az egy tárgyra vonatkozó nézetek összeegyeztetését szokták érteni. Hanem egy versengés volt olyan ötletekben, amelyek az arató-munkásokat még jobban elszakíthatják földesuraiktól, s azokat szinte beléugrasszák a sztrájkba.

A Köztelken ilyen módokban találták meg az arató sztrájk orvosságát: Cenzura és statárium a szociálista sajtóra. Az aratás alatt a munkások gyülekezési jogának betiltása. Ha az aratók sztrájkolnak, arassanak a katonák; a katonaköteles sztrájkolókat hívják be katonáknak, hogy azután parancsra arassanak. Ha arató-sztrájk van, az állam hagyjon föl minden munkájával, s minden munkását a földesurak rendelkezésére bocsássák. A munkásszervezetek fölösztatandók. Ezenkívül pedig annyi aratógép szerzendő be, amely valamennyi arató-munkást fölöslegessé tesz.

Mielőtt tovább mennénk, egyet ki kell jelentenünk. Az arató-sztrájkokat a legerőszakosabb, legkárosabb bérharcnak tartjuk, amely annyival inkább kárhoztatandó, mert helyre nem hozható, az egész esztendőre kiható veszteségeket okoz. Még olyan körülmények között is, amelyek például ipari munkánál a sztrájkot jogosulttá teszik, nem ismerjük el az arató-sztrájk jogát, mert ennek sokkal súlyosabb kö-

vetkezmenyekkel kell számot vetnie. De épp azért, mivel az arató-sztrájk ennyire elítélendő, megrovás alá esik az olyan, hatalmában elbizakodott eljárás, amely eredményeket nem hoz, de a tüzet, amely a hamu alatt piroslik, csak jobban éleszti.

Az agráriusok javaslata az ugynevezett Darányi-paragrafusnak emlőjén született meg. Ez a paragrafus jogot ad arra, hogy a szerződésben levő munkást, ha sztrájkba áll s a munkát elhagyja, csendőrökkel lehet visszahozatni. Arról nem akarunk vitatkozni, hogy a jogrend szerint való-e, hogy a földesurnak a munkabeszüntetővel szemben olyan hatalmat adnak, amelyet az iparosnak a maga sztrájkolójával szemben nem akartak megadni. Hanem mit ér ez a paragrafus és annak minden szülöttje olyan esetben, a mikor nem szórványosan, hanem nagy tömegekben jelentkeznek a sztrájkok? Pedig ilyesmitől lehet tartani. A szociáldemokraták megkezdték a földmunkások szervezését, s ugy hirdetik, hogy eddig mintegy kétszáz szervezetet tudtak megcsinálni. Azt pedig az ipari sztrájkok megmutatták, hogy milyen erőt tudnak az ily szolidaritás által kifejtteni. Ha azután a baj akuttá válik, akkor hiába oszlatnák föl ezeket a szervezeteket, hiába tiltanak be a gyűléseiket és tennék hűvösre a szerkesztőiket, vagy ezek strómannjait. Azt pedig, hogy a katonák arassanak — különösen a mai állapotok között, — az agráriusok se tartják kivihetőnek.

Az iparban, a hol már megszokták a sztrájkokat, egyéb módon keresik a sztrájk-

Aki kétszer halt meg.

Irta: Pierre Lugnat.

A negyvenkettedik kerület rendőrsége még szundikált a márciusi reggel melankólikus félhomályában, mislalt az eső az ablakot paskolta, amikor egy férfi hajadon főt, mellény és kabát nélkül, borzasan, meztláb és tágra nyit szemében az örület ijedt kifejezésével be rontott.

Két rendőr, akik egy padon ültek és dá-mát játszottak, belépésekor felugrottak és lefűltek.

Fáradtan kapkodott levegő után; a korai vendég azután lerogyott a székre és ijedt hangon hebegte:

- A kapitány! ... A kapitány! ... O, istenem! ... A kapitány!
- Mit akar a rendőrkapitány urtól?
- Beszélni akarok vele ... rögtön ...
- Miért?

A férfi még mindig lélekzet nélkül, oly határozatlan mozdulatot tett, mely ezt is jelenthette: „Mi köztök hozzá!” vagy „csak neki akarok vallani!”, vagy egyéb ehhez hasonlót. A két rendőr sokat mordó pillantást váltott egymással és magukban így gondolkodtak: Ahá! Ez épp most követett el valami büntetést és most önként jelentkezik vallomásra.

— Mi a neve? — kérdezte tőle az egyik rendőr.

— Cain Leboucher, — sivitotta az ismeretlen.

A szerencsétlen külső, a kegyetlen név, a fáradt lélekzés és a rendetlen ruházkozás, minden jel arra vallott, hogy a törvény két hü órének igaza van.

— A kapitány ur jelenleg nincs Itten. Sziveskedjék talán a titkára előtt vallani.

— Nekem mindegy ... mindegy ... csak gyorsan!

Az egyik rendőr eltűnt a hátsóajtón, mi alatt a másik a gyilkosjelőltre argusszemmel ügyelt. Néhány pillanatnyi várakozás után, melyet Cain lélekzetvételre használt fel, az első rendőr ismét belépett és szólott:

— Jöjjön csak! a titkár ur fogadja.

A férfi felállt és követte a rendőrt a szomszédszobába. A titkár ur eközben félretette az ujságját és tájtékpipáját, és felötötte a hivatalos komolyságot, mely előtt az adózo polgárok az ijedtségtől majdnem halálra válnak. A férfi alázatosan meghajolt:

- Mit akar?
- Védelmet.
- Ki ellen?

— A feleségem ellen, akit tegnap temettem el és a ki ma reggel ismét visszatért hozzám.

A titkár tátott szájjal és szemmel pillantott rá.

- On tegnap eltemette a feleségét?
- El.
- És az asszony ma reggel visszatért magához?
- Vissza.
- Üjön le, kedvesem és beszélje el.

A titkár urnak hosszú prakszisa alatt már az örültek minden fajtájával akadt dolga és ezeknek a történetei igen mulattatták, mert több eredetiség, fantázia és szerelem rejlett bennük, mint olyan emberek elbeszéléseiben, akiknek mind az öt érzékük ép. Ügyességének nagy híre volt, szeretett behatolni a szerencsétlenek rögeszméjébe és azután valami ürügy alatt őket odaküldeni, ahová valók: Az örültek házába.

Cain Leboucher tehát elbeszélte:

Tíz nappal ezelőtt felesége súlyosan megbetegedett és miután nem tudta ápolni, azonkívül nem is rendezte a megfelelő anyagiakkal, az asszonyt egyik városi kórházban helyezte el. Azután a szokatlan egyedüllétől lehangolva, határozatlan sejtelmektől gyötörve, feleségét halottnak gondolva, önmagát özvegynek tekintve, mélységes melankóliába esett, mely minden munkára képtelennitette. Órák hosszat elűdögölt valamelyik padon és merov arckifejezéssel, halgatagon pillantott maga elé.

Kollegái megkísérelték, hogy kábultságá-

kok orvosságát. Szóba állanak, tárgyalnak a munkások kiküldöttjeivel, s az elmentés nézetek, kivánságok között meghúzzák az igazság s a méltányosság középvonalát. Aradon ezen módon már elhárították a kőmives-sztrájk veszedelmét, amely nagy károkkal járt volna. Hanem az agráriusok ezt mélyen a rangjuk, tekintélyük alatt járónak tartják. Hogy gróf Károlyi Sándor, Darányi Ignác valóságos belső titkos tanácsos és gróf Dessewffy Aurél tárgyaljanak Subás Nagy Illéssel, Gulyás Mátyással, vagy — tegyük föl a legborzasztóbbat: Bokányi Dezsővel — ez a világnak oly nagy fölfordulását vonná maga után, a milyenre még nem volt példa. Ezeken a tárgyalásokon talán dűlőre lehetne jutni abban a kérdésben, hogy mit lehet kívánni, s mit lehetetlen teljesíteni. De az agráriusok előre, a veszedelem első jelének láttára elvágják az erre vezető utat. Azt mondják Albrecht főherceggel: „Mit Rebellen unterhandeln wir nicht!“

Bizunk benne, hogy az arató-kaszák rebellisei nem fogják az ideai szerencsétlen esztendő választani a sztrájk kétségbeesett lépésére. De az agráriusok határozata ez esetben is elítélendő. Mert ha a gróf urak, a nagybirtokosok csak magukra nézve határoznának: nos, elhiszszük, hogy egy arató-sztrájkot, szuronyos aratást ők elbírnának. De nem volt joguk ezzel a manifesztálással a veszedelmet öregbiteni az egész gazda-osztályra nézve, amelyet ez az erőszakos s esetleg az indulatok által okozható flépés alapján rendíthetne meg.

A megyei ellenzék értekezlete.

(Beszámoló a pártiszervekedésről — Központi választmány alakítása — Iparpártolási akció a megyében)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az aradmegyei szövetséget ellenzék mai értekezletén több érdekes határozatot hozott. Az értekezők egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a szövetséget folytatja a szervezkedést a vármegye összes választókerületei-

ben és szíves-leléssel támogatja és az egész megyére kiterjeszti a magyar ipar pártolására vonatkozó mozgalmat. A megyei ellenzék mozgalom egységes vezetésére s az alkotmány védelmében követendő eljárás megállapítása végett az értekezők szűkebb körű bizottságot küldött ki, amely érintkezést tart a vidéki központokkal és a budapesti vezető politikusokkal és amely annak idején az aradmegyei választásokon az ellenzékot vezetni fogja.

Az értekezőletről az alábbi tudósítást adjuk:

Az aradmegyei szövetséget ellenzék végrehajtó-bizottsága ma délután két órakor Károlyi Gyula gróf elnöklété alatt igen látogatott értekezőleletet tartott.

Károlyi gróf melegen üdvözölte a megjelenteket és miután a jegyzőkönyv vezetésére Velcsov Géza dr. titkárt, hitelesítésére pedig Purgly Lászlót és Nagy Istvánt kérte föl, beszámolt a pécskai, kispénzi, ujszentannai és eleki pártiszervező ülésekről. Károlyi őszinte hazafias örömeinek adott kifejezést, hogy a megyében a függetlenségi eszme nemcsak megvan és él, hanem napról-napra terjed és gyarapszik. Indítványára az értekezőlelet Barabás Béla dr. és Nagy Sándor dr. volt országgyűlési képviselőknél és Steiner Károly temesvári lap-szerkesztőnél, valamint az egyes kerületek vezető férfainak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott azon érdemekért, amelyeket a szervezkedő gyűlések megtartása és sikere körül szereztek. Az elnökség szükségesnek tartja, hogy azon kerületekben és községekben is, ahol a függetlenségi eszméknek erős talaja nincsen, a győzelem kilátásai nélkül is kibontassék a lobogó, hogy az ellenzék előbb vagy utóbb itt is diadalra vigye eszméit.

Tavaly óta — folytatja Károlyi gróf beszédét — sokat változtak a viszonyok és ma már ott állunk, hogy a hazafiság legelemibb követelménye az alkotmány védelmére sorakozni és azokhoz csatlakozni, akik ezt tüzték első kötelességük elé. Az egész megye területén mutakozó és folyton gyarapodó irányzatnak vezetésére javaslatba hozom egy szűkebb központi választmány megválasztását, melynek feladata időről-időre értekezőleleteket összehívni, a pártkérdéseket megbeszélni, a budapesti központtal és a kerületi elnökségekkel az érintkezést főtartani és a képviselőválasztásokat előkészíteni. A minden közügyet érintő mozgalomnál

nélkülözhetetlen tényezőnek, a sajtónak szükséges közleményeket is a központi választmány fogja kiadni.

Miután az értekezőlelet magáévá tette az elnöki előterjesztést, az állandó központi választmányba a következőket választotta meg: Károlyi Gyula gróf elnök, Friebeisz Miklós és Vásárhelyi József alelnökök, Braun Ferenc, Gál Pál, Habereger György, Katona Antal, Králitz Gyula, Kishalmi Ferenc, Lázár Zóárd dr., ifj. Mahler György, Purgly László, Szöllőssi Zsigmond dr., Velcsov Géza dr. és Verzár Márton.

Károlyi Gyula gróf elnök ezután megemlékezett az iparpártolási akcióról és kifejtette, hogy mennyire szükséges a mozgalomnak az egész vármegyére való kiterjesztése. Az akció nyomán magyar iparvállalatok fognak létesülni, a magyar népek megnyílnak majd új kereseti források és megszűnik az Amerikába való kivándorlás is. A mozgalom jelvényül a magyar nemzeti virágot, a tulipánt választotta és ezért Károlyi gróf kérte a magyar ipar jelenlegi pártolóját, hogy tüzzék föl a nemzeti jelvényt és kerületeikben is szerezzenek híveket a tulipán viselésének.

Az értekezőlelet egyhangúlag kimondta, hogy a mozgalomban lelkesedéssel résztvesz és mindent elkövet a magyar ipar támogatására és az osztrák áruk bojkottálására, Friebeisz Miklós indítványára pedig elhatározta, hogy a megyében lakó összes elvtársakat körlevélben fölkéri az akció támogatására és terjesztésére.

Purgly László indítványára az értekezőlelet hálás köszönetet mondott Károlyi Gyula gróf elnöknek a megyei ellenzék szervezkedése körüli fáradozásáért és eredményes működéséért, majd Múlek Lajos dr. az aradi függetlenségi párt nevében följajánlotta a párt támogatását a megyei ellenzék küzdelmében. Múlek dr. beszéde során melegen üdvözölte Károlyi Gyula grófot, mire az elnök megköszönte az elismerő szavakat és berekesztette az értekezőleletet.

Az értekezőleleten Károlyi Gyula gróf elnöklété alatt jelen voltak: Friebeisz Miklós és Vásárhelyi József alelnökök, Habereger György pénztárnok, Velcsov Géza dr. titkár, továbbá Braun Ferenc, Bodza Sándor, Cseikó Nándor, Donáth András, Donáth József, Farkas Sándor, Gerzely Artur dr., Kabát János, Katona Antal, Kovács Mihály, Linka István, ifj. Mahler György, Múlek Lajos dr., Nagy Béla, Nagy István, Purgly László, Rauchbauer Nándor, Tótok József, Vásárhelyi Dezső, Veres István, Veres Gábor.

ból fölrázzák. Előinte visszautasította őket. Neki már minden véget ért, csak egy maradt még nátra számára: a halál. De a kollégái nem tárgitottak, oly kedvesek és szeretetreméltók voltak, amellyel erélyesek és szilárd akaratauk, hogy Cain Leboucher végre is engedett. Engedte magát felemelni, elcípelni, meggyőzni és elitta életunságát és kétségbeesését a különböző sör-, bor- és pálinkamérésekben.

A munkaszta mellett ép oly kevésszer láthatták, mint a krízis kezdetén, de ez mellékes volt. A földolog az volt, hogy újra felébredt benne az életkedv. Most volt csak friss és rózsás, ha kicsi, ragyogó szemével, hangosan beszélve, hevesen gesztikulálva, bizonytalan léptekkel haladt az utcán, mindig arra készen, hogy egy kis pálinkázásra való szives meghívásnak eleget tegyen, mindig egy pohárra, melyet azután a poharak egész sorozata követett — mindig egyenként, de folytonosan.

A kollégái pedig örültek e váratlan eredménynek.

Ez a zavartalan boldogság egy hélig tartott, mely mint minden hét, vasárnapkal zárult. Cain Leboucher, aki ezen a vasárnapon korán kelt fel, vagy helyesebben mondva: egyáltalában le sem feküdt, a szesz különböző hatásáról végzett gyakorlati tanulmányokat. Azután megreggelizett, felöltözött, néhány szál lólyát vásárolt és elhatározta:

— Felkeresem az öregemet. Ennek örülni fog.

Elhatározta, megtette. Gyönyörű napfény-

ben indult el, az utcán vígan dudolgotott. Bár úgy ingott és hánkolódott, mint valami tengeri hajó, de az utcák szép szélesek voltak, úgy, hogy sem élővel, sem holt tárgyakkal nem karambolozott. És ami fő, megkísérelte az egyensúlyt fentartani.

A kórház kapujában a portással találkozott, aki a hasonló állásban levő társainak épp az ellenkezője volt: lekötözött szívességgel bánt vele. Jól berregelizett és ivott is egy keveset, ami leritt fényesen ragyogó szeméről.

— Mit kíván, barátom?

— A feleségemhez jöttem látogatába, aki itt fekszik.

— Hogy hívják a feleségét?

— Célestine Leboucher a neve.

— Leboucher . . . — A portás hirtelen elszomorodott és elérzékenyedett. — Leboucher, azt mondta?

— Persze! Mi történt?

— Mi történt, drágám? Látja, én már elkészt.

— Mit mond?

— Felesége a péntekről szombatra virradó éjjel meghalt és épp ebben a percben temetik.

— De ez nem lehet!

— Oly igaz, amint maga és én itt állunk!

— De miért nem értesítettek engem?

— Bizonyára azért, mert nem tudták a címet . . . Részit akar venni a temetésen?

— Természetesen, hiszen én leszek az egyedüli síratója . . .

— Valószínűleg . . . Tehát jöjjön utánam.

Epp jókor érkezett. Es virágot is hozzon a megboldogultnak. Ez legalább megvigasztalja . . .

Egyik udvarban szomorúan és siváran várakozott a szegények halottas kocsija. Némán csatlakozott Cain Leboucher a kocsihoz és a szomorú menet megindult, mialatt az égen sűrű felhők tornyosultak és erős szélroham keletkezett. Szomorú az ilyen utazás a városon keresztül, a kocsi mögött iehajtott fejjel a férj, ezekben a szegénypirja ég, mert derék élettársát elengedte az utolsó utra, anélkül, hogy csak egyszer érdeklődött volna iránta . . .

Szomorúan érkezett haza Cain Leboucher. A szomszédok megkérdezték és ő elmondta élményeit és keservesen sirt. Azután ruhástól az ágyra vetette magát és elfáradva a hosszú uttól, egy hét folytonos dorbézolásaitól és az őszinte fájdalomtól — mert a jó ember igazán szerette a feleségét — nyomban mély álomba merült, melyből csak reggel négy órára ébredt fel, a hidegtől remegve. Fogvacogva vetkőzött le és ágyba feküdt, hogy még néhány órát aludjék.

Amikor reggel nyolckor felnyitotta szemét, azt hitte Cain Leboucher, hogy az ijedségtől meg kell halnia. Egy hang, feleségének jól ismert hangja, szólott hozzá:

— Te csirkefogó! Távollétemet arra használod fel, hogy vidám napokat szerezz magadnak? No, de megtanultak . . .

A férfi előbb azt hitte, hogy valami rettenetes hallucinációnak az áldozata, de a kísértet már lekapta róla a takarót és felkészülődött,

Katonai szaklapok a magyar válságról.

(Válassz az osztrák kirohanásokra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A katonai kérdések által felidézett magyar politikai válság élénken foglalkoztatja a katonai köröket is és ezek között első sorban a monarchiában megjelenő összes katonai szaklapokat. A bécsiek természetesen az ellenszenv hangján emlékeznek meg a magyar politika eseményeiről, de egyikük sem merészkedik olyan magyarfalást tajtékzó gyűlölettel hozzászólni a politikai helyzethez, mint a *Danzers Arme-Zeitung*. Ennek az újságnak minden sora higgadt érvelés helyett brutális és vérig sértő támadás nemcsak a volt parlamenti többség politikája, hanem az egész magyar nemzet és különösen a tisztikar magyar érzése ellen.

Az ilyen újságcikkek nagyon alkalmasak arra, hogy olvasó közönségük, a hadsereg magyar és osztrák származású tisztjei körében elhítsék a viszály magvait és megbontsák azt a jó viszonyt, amely a kétféle állampolgárságú tisztiek között eddig sértetlenül fennállott. Az *Arme-Zeitung* legutóbbi számában közölt cikk arra indította az Aradon megjelenő *A hadsereg* című lapot, hogy a gyűlölködő bécsi újság támadásait visszautasítsa és a politizálás-tól való tartózkodásra intse a hadsereg tisztjeit.

A *hadsereg* holnapi számának erre vonatkozó cikkét az *Arme-Zeitung* ből közölt szemelvényekkel együtt az alábbiakban közöljük:

Hogy Danzer újságja, melynek egyik *budapesti dandárparancsnok* is állandó munkatársa, mennyire politizál és milyen szellemet igyekezik olvasó közt terjeszteni, arra jellemzésül íme néhány idézet:

„A közvélemény képviselői természetesen üvöltöttek a borzasztó szuronyok miatt, abszolutizmusról, az alkotmány megsértéséről felesegnek. Ha a szervezet elgyengül, minden orvos egy kis vasat rendel páciense javára.” —
„Nem elég magyar hazafinak lenni, összes érdekeink osztrák magyar hazafiságot kívánnak... a különleges magyar hazafiság sokszor

olyan alakban nyilvánul, mely gyakran megnehezíti a határok felismerését, melyeknél a hazaszeretet megszűnik és a hazaárulás kezdődik.

... az ilyen háboruban könnyen elveszhetne Szent István koronájának néhány gyöngye is... Ha a politikus urak a sebeket nem érzékelik is, a terület átengedés következtében elkerülhetetlen mandátum veszteség bizonyosan észretérítene őket... nem valószínű, hogy az állampolgárság változtatása esetében csak megközeleítőleg is olyan fontos szerepet játszhatnának mint eddig, mert más államnak aligba lenne elég érzéke a sokat emlegetett magyar államjog iránt...”

... A tisztelt bálozók az álarcos-szabadság elvesztésénél is jobban busulhattak azon a közönbösségen, melylyel a nemzet szétkergetésüket fogadta... A sajtószabadságnak a szüret ideje alatt való korlátozása jelentékenyen elősegítheti a kedélyek megnyugtatót... most legalább senki sem kételkedhetik abban, hogy a városokat és megyéket most becsületlenül fogják igazgatni.”

De írnak ők más hangon is. Például:

„Mi lenne, ha a magyar követeléseknek annyit engednének, hogy a közös hadseregben való részvételük jeléül a franciából kölcsönzött vezényszókat magyarokkal helyettesítsék?”

„Ha a cöllövészeti gyorsulása a nép sajtóságává válik, ami a magyarok katonai képességét tekintve, nagyon könnyen lehetséges, akkor Magyarország, mely politikai tekintetben ma is vezet már a monarchiában, csakhamar tulszárnyalja Ausztriát a védőképesség és védőerő tekintetében is.”

Mi katoná-olvasóinkat — akár magyar, akár osztrák állampolgárok — nyugalomra s arra kérjük, ne hallgassanak se Danzerékra, se egynémely hasonló tárgyilagosságra és izléstű magyar újságra, de csakis igazságos, józan észükre. Maradjanak királyuk és hazájuk felétlenül hű, lelkes szolgái, akik csak a jogerős törvényekhez alkalmazkodnak, de azok meghozását és a politikai kérdések megvitatását s a válság megoldását az ilyesmire hívatott politikusoktól és államférfiaktól várják, kiknek sorában magyar részen is bizonyosan sok olyan férfi van, aki királyhűség, hazafiság, idealizmus, érelem és képzettség tekintetében nagyon kiállja a Danzerékkal való összehasonlítást. Mi katonák — osztrákok és magyarok egy-

aránt — így kezünk egymás érzéseit tiszteljük, őszinte, jó bajtársak maradni és minden befolyást száműzni körünkől, ami jó viszonyunkat megbonthatná. Így gondolkozván, mi soha sem fogjuk megengedni magunknak, hogy az osztrák pártokat, az osztrák állami vagy országos intézményeket, az osztrák törekvéseket s ezáltal természetesen osztrák bajtársaink lelkét és érzéseit, izléstelenül kicsinylő vagy sértő módon emlegessük.

Az aradi iparpártolási akció.

(Az iparpártolási programja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az a szervező-bizottság, amelyet a vasárnap tartott nagygyűlés küldött ki az *aradi iparpártolási tanács* megalakítására s az iparpártolási mozgalom irányítására, ma délután, a városháza nagytermében tartotta első ülését. Az ülésen *Károlyi Gyula* grófné, a hölgyek mozgalmának megindítója, *Varjassy Lajos* és *Friebeisz Miklós* elnökölték, s a kiküldött bizottságnak csaknem minden tagja jelen volt.

Az ülést *Varjassy Lajos* nyitotta meg szép beszéddel. Harminc éves pályáján — ugymond — nagyobb elhatározással, több lelkesedéssel még nem vállalt elnöklést, mint most, amikor arról van szó, hogy a hazai ipar sorsát lendítsük föl s a gyár-
ipar kiterjeszkedését segítsük elő. A magyar ugyan szalmalángjáról híres, de hiszi, ha e lángnak állandóan tápot, anyagot adunk, azt ébren tartjuk, az mégis eredményeket fog szülni.

Ezután fölolvasta az első értekezletéből kiküldött bizottság javaslatát. Ez azt ajánlja, hogy az iparpártolással járó teendők ellátására *állandó adminisztrációt*, annak ellátására pedig arra való, állandó embert alkalmazzanak. Az iparpártolási mozgalmat *iparpártolási tanács* látna el; ez ugy alakulna, hogy a szervező-bizottság fölhívna Aradváros összes egyesületeit, intézeteit, vállalatait, hogy az akcióval járó költségek fedezésére évente bizonyos, tetszés szerinti összeggel adóztassák magukat s a tanácsba kiküldötteket delegáljanak. Az iparpártolási tanácsból alakulna a végrehajtó és intéző fórum s a különféle bizottságok.

A mozgalom irányaira nézve azt ajánlja a javaslat, hogy mindenkivel, aki az akcióhoz csatlakozik, *fogadalmat* tétessenek le, hogy a mit hazai iparcikkekől vásárolhatnak, abból nem vesznek külföldi gyármányt. A fogadalmat tett tagok neveit kinyomatják s e névsort a kereskedőknek megküldik. A hazai iparcikkekől *állandó mintaraktárt* létesítenek, amely azonban elárúsítással nem foglalkoznék. A *háziipart* támogatnák, nevelnék, fejlesztenék. A hazai iparcikkek forgalomba hozatala körül kivált kereskedők számára *kitüntetéset* alapítanak. Az iparpártolási tanács tagjainak kötelességüké válik, hogy Aradon és vidékén minden oly mozgalmat, a mely új gyár létesítésére, vagy új iparág meghonosítására irányul, egész erejükkel támogatnak. A mozgalom e tevékenységében *első sorban a kereskedőkre számít*, s miután az ő hazafiságuk e tekintetben kétséget nem szenved, kényszerítő eszközöket velük szemben teljesen fölöslegeseknek tartanak; s ha ők a hazai iparcikkek terjesztése körül akadályokra bukkanak, az iparpártolási tanács

hogy kihajtsa az ágyból. Ijedt ordításba tör ki és rohant a rendőrségre, ahol épp hallottuk fantasztikus elbeszélését.

Leboucher asszony ezalatt mereven állott, mint Lót felesége, szeme és szája nyitva maradt e különös fogadtatás miatt. Még jobban elcsodálkozott, amikor a rendőrségi tükár megjelent és megkérdezte tőle, hogyan lehetséges az, hogy az előbbi napon eltemették és ma az élők között van.

— Ki mondta azt önnek, hogy én meghaltam és eltemettek?

— A férje, aki tegnap kikísérte koporsóját a temetőbe és örök nyugalomra helyezte.

— Megbolondult!

— Gondoltam én is!

— Védjen meg ellene, kapitány ur!

A tanár e jelenet alatt folyton szem előtt tartotta Cain Lebouchert. Amikor azt mondták neki, hogy csak álmódott, hogy nem is volt a kórházban, sem a temetőben, hogy az elbeszélése csak fantázia, a tulsok alkohol élvezeteinek hatása, — rettenetes dühbe jött és mindenkit leszidott; — emiatt lecsukták.

A tükár, mint lelkiismeretes hivatalnok tudakozódott a kórházban és a következőket állapították meg:

A kérdéses vasárnapon valóban eltemettek egy asszonyt. Az asszony neve azonban Leberger volt és nem Leboucher. Az utóbbi gyűlöleten távozott onnét. A portás csak homályosan emlékezett vissza a történetekre és egyre azt

erősítette, hogy a kissé ittas ember előtt Leberger nevet említette.

— Ha kedve kerékedett arra, hogy idegen koporsót kövessen, az ő dolga! De mi az ördögbe rohant a rendőrségre és miért csinált botrányt? Hígyje meg, rendőr ur, oly ártatlan vagyok, mint egy csecsemő.

— A dolog el van intézve! — fordult a tükár a panaszo-hoz. — Ön részeg volt és Leboucher nevet értett, amikor Leberger nevet mondott. Menjen haza és óvakodjék attól, hogy máskor ily ostobasággal keressen fel. A felesége nem kísértet és máskor ne igyék annyit, különben baj lesz!

Cain szégyenkezve elvonult. Ismét mezt láb, hajadonfóval, mellény és kabát nélkül rohant végig az utcán a lakásáig. De a házi tűz hely üresen állott. Leboucher asszony, aki az örült emberektől örülten félt, szüleihez ment és még a mai napig sem tért vissza a férjéhez.

Ha önöknek véletlenül egy reggel, vagy délelőtt, vagy este, vagy éjjel a negyvenkettedik körületben akad dolguk, akkor bizonyára találkoznak egy lebzselő, szomorú emberrrel, aki a pálinkamérésekben elbeszéli szerencsétlen ségét: hogyan vezette feleségét kórházba és később kikísérte koporsóját a temetőbe, hogyan jelent meg előtte másnap kísértet alakjában, hogy azután másodszer is, örökre elhagyja...

s annak adminisztrációja lesznek hivatva azokat erejükhez képest megszüntetni.

A javaslat körül élénk vita keletkezett, a melynek során felszóltak: *Nesnera Aladár*, ifj. *Neuman Adolf*, *Faragó Rezső*, *Kovács Vince*, *Urbán Iván*, *Stengl Andor*, *Friebeiss Miklós*, ifj. *Moskovitz Izidor*, *Vásárhelyi Józsi* és mások.

Végül elhatározták, hogy a szervező bizottság nevében *Varjassy Lajos* elnök és *Marosy Miklós* jegyző az iparpártolási tanács létesítése iránt a javaslat értelmében megkeresik az aradi és aradmegyei egyesületeket, s azok válaszában beérkezte után — rövid időn belül — megteszik a lépéseket, hogy az működését megkezdje.

Bubics zsarolói szabadlában.

A vizsgálóbíró határozata.

(A szentszék vizsgálata Bubics ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

Abban a bűnpörben, melyben a kassai püspök panasza folytán *Hajnóczy József*, *Bubicsnak* a volt titkára és *László Fülöp* műkereskedő egyelőre a vádlottak, ma délben már döntött a vizsgálóbíró. Az iratokat *Bakonyi Kálmán* dr. bíró áttanulmányozván, előbb *Lászlót* hallgatta ki s ez kijelentette, hogy magát minden vád tekintetében ártatlannak tudja. Közte és az agg főpap közt mindvégig a legjobb viszony állott fenn s amellet, hogy a vásárolt műkincseket mindenkor készpénzzel fizette, kölcsönöket is adott a püspöknek, a ki azokat leveleiben nyugtatta. Az iratok mellett van az elismerése annak a 15.000 koronának is, amelyet *Hajnóczy* azzal a hazug ürügygel vett át, hogy arra a kalocsai érsekség megszerzése érdekében van szükség. Ez a német nyelven írott levél így szól:

Kedves *László* ur! Az én megbízottam, *Hajnóczy* ur értesített, hogy felvett öntől kamatok levonása nélkül adott 15.000 koronát a részemre. Remélem, e szívességét majd más uton tudom rekompenzálni. Ha majd eljön *Kassára*, erről is váltót adok.

Bubics Zsigmond.

A vizsgálóbíró e levélből s egyebekből is arra a meggyőződésre jutván, hogy a vád nem állhat meg, *Várkonyi Oszkár* dr. védő kérésére *Lászlónak* a szabadlábrahelyezését rendelte el. Később *Hajnóczy* szabadon bocsátását szintén elrendelte a vizsgálóbíró. Egyelőre azonban nem bocsátják őket szabadon, mivel az ügyészség megfeleltette a határozatot. A felfolyamodással holnap foglalkozik a törvényszék vádta- nácsa.

Ujabb szenzációs részlete az ügynek az, hogy a római szentszék állítólag vizsgálatot indított *Bubics püspök* ellen.

Részletes tudósításunk a következő:

(A vizsgálóbíró döntése.)

A letartóztatott *László Fülöp* műkereskedőnek és *Hajnóczy József*nek, a kassai püspök bizalmas „titkárának” bűnygyében *Bakonyi* dr. vizsgálóbíró ma folytatta *László* kihallgatását. *Párkonyi Oszkár* dr. védő ma reggel becsatolt egy, a püspök által 1905. évi október hó 5-én sajátkezűleg írott s *Lászlóhoz* intézett levelet, annak igazolására, hogy a püspök minden kényszerítés nélkül maga is elismerte a Lászlóval szemben fennálló tartozását. Ez a levél különben *Hajnóczy* is mentességére szolgál, amennyiben ezt is mentesíti a 15.000 koronás sikkasztás vádjára alól. A levélben a püspök mindenekelőtt tudatja a fővárosban tartózkodó *Lászlóval*, hogy a 15.000 korona újabb kölcsönt *Hajnóczy* útján megkapta s azt hálás köszönettel nyugtatja. Ezzel együtt — a püspök állítása szerint — 55.000 koronával adósa *Lászlónak*, akinek ugy ezen összegről, valamint régebbi tartozásairól váltót ígér küldeni. Levelet azzal a barátságos szavakkal fejezi be a püspök, hogy *László*, ha *Kassára* feljön, okvetlenül látogassa őt meg.

László után *Hajnóczy József* kihallgatására került a sor. *Fényes Soma* dr. védő már reggel óta várta védencének kihallgatását s ügyében részletes előterjesztést tett. *Hajnóczy* kihallgatása folyamán védekezésére előterjesztette, hogy ő a püspöktől fel volt hatalmazva pénzek felvételére. Erre nyugtákat és leveleket csatolt be a püspök sajátkezű írásával.

A vizsgálóbíró úgy *László Fülöp*, mint *Hajnóczy József* szabadlábra helyezését elrendelte. Az előbbiét azért, mert rája vonatkozólag büntetendő cselekményt nem lát fenforogni, az utóbbiét pedig azért, mert az eddigi adatok szerint a csalás kritériumai nem látszanak fenforogni, annyival kevésbé, mert a püspök még ki sincs hallgatva s mert *Hajnóczy*, aki külföldön volt, önmaga jelentkezett, hogy magát a vád alól tisztázza. Az ügyész mindkét végzés ellen felfolyamodást jelentett be. A vádtanács a felfolyamodással előreláthatólag, holnap fog foglalkozni.

(Vizsgálat Bubics ellen?)

A rendőrségen annyian járnak a *Bubics* ügyben, annyian érdeklődnek, hogy ki kellett adni a kommunikét: a vizsgálatot itt befejezték, most már csak a vizsgálóbíró dolgozik, ráadásul pedig el kellett balasztani *Ujhelyi* rendőrfogalmazó utazását, mert elvégre is — ebben igaza van *Bécsi* tanácsosnak — bűnygyi vizsgálatot teljes nyilvánhosság mellett vezetni nem lehet. A tény azonban az, hogy a vizsgálatot a rendőrségen még korántsem fejezték be és hogy *Ujhelyi* fogalmazó el fog utazni és kihallgatja *Bubics püspököt*.

Az agg püspök ellen különben — egy esti lap értesülése szerint — a római szentszék vizsgálatot folytat, még pedig a püspök saját vallomása alapján, hogy *Hajnóczy* útján akart magának érsekséget szerezni. „Egy sidó fiatalember közbenjárásával és magas papi személyek megvesztegetésével akart magának Rómában magasabb tisztelet szerezni, amint ezt maga is bevallotta” — így hangzik a vád.

A vádra vonatkozólag Rómából jött meghagyás alapján a bécsi nunciatúra egy magas papja már e hó elején több ízben meghallgatta az agg főpapot és a vallomásról felvett jegyzőkönyvet elküldték Rómába, ahonnan hamarosan meg kell jönni a döntésnek, amely beavatottak szerint nem lehet más, minthogy *Bubics püspököt* egy kolostorba internálják.

(Bubics és Hajnóczy.)

Rendkívül jellemző momentumát képezi ennek a bűnpörnek az a bizalmas viszony, mely *Kassa* ősz főpapja és a székhámos *Hajnóczy* között fennállott. *Hajnóczy* volt az, aki *Bubicsnak* nemcsak pástori leveleit készítette, hanem ő csinálta a prédikációt is és egyéb szentbeszédeit is. Az *Andrássy*-temetés alkalmával elmondott krasznahorkai gyászbeszéde *Bubicsnak* szintén *Hajnóczy*nak a fogalmazványa volt.

Egyébként a védők erősen biznak abban, hogy a védeneciknek semmi bajuk nem történhetik, mert nem követtek el mást, minthogy „erősen nyeresztek a püspökön, szorult anyagi helyzetét a maguk céljaira kibasz- nálták.”

Ma megjelent a vizsgálóbíró előtt *Hets* Odön dr., a püspök jogtanácsosa is, hogy a bűnygyi zárlat elrendelése iránt beadott sürgős kérvényének elintézése felől kérdezősködjék. A vizsgálóbíró ezen 250.000 koronás zárlati kérvényt érdemileg akkor intézi el, mikor a kihallgatások már megtörténtek s az előzetes fogvatartás és a vizsgálat elrendelése felett hozott határozatát már kihirdette.

(Az Esterházy-kincsek.)

Felmerült a bűnpör során, hogy az *Esterházy* hitbizomány műkincseiből is sok hiányzik, ugyszintén a kassai székesegyház több értékes műkincse is eltűnt. Mindezek a hírek valótlannak. Az *Esterházy*-féle műkincsek nem is állottak *Bubics* püspök kezelése alatt, hanem azokat *Kismartonban* őrzik. Az ősz főpap ugyanis is csak hitbizományi gondnok volt.

E bántó híresztelések miatt a püspök sajtópört indít s hogy ez módjában legyen, a jogtanácsosa, *Hets* Odön dr. ma levelet írt a család fejének, *Esterházy Miklós* hercegnek, arra kérve őt, jelentse ki az e tekintetben terjesztett hírek valótlanságát.

Ami a kassai műkincseket illeti, ezek a szakértők becslése szerint egyrészt mindössze 17.000 korona értéket képviselnek, másrészt pedig belőlük egyetlen darab sem hiányzik. Százazatokra rugó hiányról tehát e helyütt szó sem lehet.

A kloroformos vasúti zsebmetsző.

(Vakmerő lopás Arad és Endre között.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Vakmerő és nagy lelkeltenségre valló tolvajlás történt tegnapelőtt *Glogovác* és *Gyerok* állomások között az erdélyi vasúti vonalon. Elrabolták egy szegény embernek három esztendői keserves munkával szerzett keresményét, amit Amerikában kuporgatott össze idehaza levő családja részére. A tolvajt sikerült ugyan elfogni, de a pénzt már elvitte a cinkostársa s a szegény munká ember most hiába siratja három keserves év elvesztett jutalmát.

Az érdekes esetről *radnai* tudósítónk az alábbiakban számol be:

A tegnap reggeli budapesti személyvonattal őt Amerikából hazatérő utas jött, hogy régi lakóhelyükre, *Alsó Venice* fogarasmegyei községbe övéikhez visszatérjenek. Mikor *Budapest*ről elindultak, egy feltűnő elegánsan öltözött uri ember állott velük szóba s kikérdezte őket, hogy honnan jönnek, kova mennek. Elmondták, hogy Amerikában voltak három évig ott dolgoztak s most egy kis megtakarított pénzecskevel haza utaznak.

A beszélgetés folyamán az egyik munkás, *Gram* György addig ment a gyanútlan bizalmaskodásban, hogy e közben elárulta, miszerint 1800 korona megtakarított pénzét az ingébe bevarrva viseli. Meg is mutatta, hogy hol, s az uriasan öltözött idegen nagyobb biztonság okából szakértőleg meg is tapogatta a pénztől duzzadó keblét és inget.

Mikor a vonat *Glogovác* és *Gyerok* között haladt, *Gram* a folyosón levő s a kalauz számára való helyen üldögélt. A folyosón senki sem volt, csak az ismeretlen, aki hirtelen *Gram* elé lépett, *kloroformmal* elhábította, a kabátot és az ingeket átvágta s a pénzt elrabolta tőle. Az utas kábultságából magához térve, észrevette a pénz hiányát, rémülten rohant be a fülkébe, ahol hangos sírásra fakadva mondta el az esetet. Arra azonban, hogy az idegen lett volna a tettes, nem is gondolt. Mikor azon-

ban elmondta, hogy az úri ruhás alak elaltatta: utitársai megrántották a vészleket, mire a vonat Paulson tul, nyílt pályán megállott.

A főkalauz kérdéseire az utasok eladták, a történeteket, mire az idegent igazolásra szólították fel. Ez Békai Gyula gyulafehérvári kárpitos ügyöknek adta ki magát. A gyanút azonban még csak élesztette az a körülmény, hogy első osztályu menetjegyet találtak nála, amit azzal az ügyetlen kifogással igyekezett megmagyarázni, hogy a munkás nép iránti szeretetből ült III. ik osztályu fülkébe.

A lelketlen zsebmetszőt Radnán leszállították a vonatról s átadták a táviratilag értesített csendőrségnek. Megmotozása alkalmával azonban a pénzt már nem találták nála; minden valószínűség szerint cinkosa is volt s annak adta át a lopott összeget. A zsebmetsző málhájában több állózetet találtak. Békai ennek dacára is tagad s cinkosát nem akarja megnevezni. Beszállították a radnai járásbíróhoz, a házába s társa kinyomozása iránt megindították az eljárást.

A kifosztott munkásnak Radnán könyöradományokat gyűjtöttek. A szerencsétlen ember egész oda van s folyton siratja keserves szerencséményét, amely nélkül ismét a legnagyobb nyomor vár rá.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: *Boszorkányvár*, operett. Németh János búcsúfőlépte. (Páros bérlet.)
Péntek: *A koldusgróf*, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *A koldusgróf*, operett. (Páros bérlet.)

* *Koldus gróf*. *Ascher* Leo csodaszép zenéjű operettjéből, melynek szövegét *Leon* Viktor, az ismert nevű librettista írta, mutatónak közöljük az egyik legszebb dal szövegét:

Karinsky gróf belépője.

(Énekl. Nyárai Antal.)

Ez itt egy revolver!
S én — én vagyok!
Ha rajta egyet rántok,
Nyomban meghalok
Ez a pisztoly töltött —
Am üres zsebem!
A pénzt már csak látásból,
Hirből ismerem!
Itt van az éjjél! az alkalmas idő!
Az élettől elbucszom! Agyó!
Eremben ősi, kék a vér —
Gróf vagyok én, Karinsky!
De étlapom száraz kenyér,
Koplat egy gróf Karinsky!
Ti régi, gazdag szép napok!
Volt penzom és kastélyom!
Most öngyilkos jelölt vagyok,
E pisztoly a hémérom!
Öt millió gyorsan fogyott
A vig mulatozásban.
E fogyni így a hód szokott,
Ha holdfogyatkozás van!
S midőn csak romja volt csupán,
Fölültem egy hajóra —
Fordul az újvilágban tán
A gróf ur sorsa jóra!
Hol pénzt csinál mindenki más,
Én itt se boldogultam!
Az úri vérem volt hibás;
Dolgozni nem tanultam,
Elvertem minden penzom én
Megvert az isten érte.
Egy fűzfa vers, egy rémregény
A gróf Karinsky éite!
Utolsó éjjelem
Nem volt silány.
Táncot járt én velem
Asszony, szép leány —!
Szálltak szememre, rózsálló ködök,
Volt itt zene, mámor,
És mostan lövők, piff, paff lövők!
Ez itt egy revolver

S én — én vagyok,
Ha rajta egyet rántok,
Nyomban meghalok
Ez a pisztoly töltött —
Am üres zsebem,
A pénzt csupán látásból,
Hirből ismerem.
Itt van az éjjél, az alkalmas idő!
Az élettől elbucszom! Agyó!

Az operett főszerepeit Nyárai, Sz. Rontay Boriska, Kapossy Józsa, Zilay Margit, Benkőné, Borbély, Faludy, Szathmáry és a kis Benkő Gizike játsszák. A zenel részeket Tilger Árpád karnagy tanította be. Az operettet Bródy István rendezte. Jegyek a pénteki bemutatóra már váltakozók.

* *Bucsu a színpadtól*. Viszontagságos, de si kerekben dus színésszűlyá után most bucsuzik a színpadtól az aradi közönségnek egyik régi, kedves ismerőse: *Németh* János. Valamikor — nem is olyan régen — a legszebb hangú és legelegánsabb vidéki opera- és operett-tenorista volt. Aradon több ízben játszott s legutóbb a Zilahy féle társulatnak volt két szezonon át tagja Innen tavaly Pozsonyba ment Andorffy társulatához, de úgy taláta, hogy eleget komédiázott s már a színpadon — inkább nyugalomba vonul és letelepszik Aradon. Pozsonyban nagy szeretettel bucsuztatták a visszavonuló művészt s bizonyára ünneppé avatja az aradi közönség is a csütörtöki estét, a mikor *Németh* János a *Boszorkányvár* operettben, egyik legjobb szerepében bucsút mond a világot jelentő deszkáknak.

* *Kondor* Ernő, Zilahy társulatának tagja, kire az aradiak kedvesen emlékeznek vissza, *Törött poharak mellett* címen kiadta dalait. A nótákhoz a szöveget *Válosi Nagy* Gusztáv debreceni ügyvéd, ismert költő írta. A zene és szöveg egyaránt ötletes és nagy népszerűsége tarthat számot. A kották *Kondor* sikerült képmásával kaphatók *Kerpel* Izso könyv- és zenemű kereskedőnél.

* *Aradi festő a budapesti tavaszi tárlaton*. *Ufferbach* Jenő, az aradi főreáliskola nagytehetségű művész tanárja mindinkább jól adja annak, hogy az aradi festőművészek gárdájának s egyik legerősebb tagja. *Ufferbach* most már másodízben állít ki képét a Műcsarnokban, az *Országos Képművészeti Társulat* budapesti tárlatán. A művészt ma értesítette a társulat titkára, hogy *Vitakozó szocialisták* című nagyszabású zsánerképét a zsűri a tavaszi tárlatra elfogadta. A téli tárlaton a *Hazatérés* című képét állította ki a művész, kinek e szép és hangulatos festményét az Aradi Közlöny naptárában közölt reprodukcióból ismeri a közönség. A *Hazatérést* *Almásy* Dénes gróf vette meg 1200 koronáért. A *Vitakozó szocialisták* 2000 korona az ára.

A Hegyaljai motoros bejárója.

(Tárgyalás a miniszteri kiküldöttekkel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az Arad-hegyljai motoros vasut részvény-társaság tudvalevőleg kérelmet terjesztett föl *Vörös* László kereskedelemügyi miniszterhez egy forgó koronggal ellátott bejáró építhetőségének engedélyezése iránt, amelyet a társaság a Radnai uton felállítandó telepén akar alkalmazni. A kereskedelemügyi miniszter a kérelem elbírálására közigazgatási bejárást rendelt el, amely ma folyt le. A miniszterium részéről *Hollán* Sándor dr. miniszteri titkár, *Gönczy* Béla főmérnök és *Rubovszky* Alfréd mérnök vettek részt a közigazgatási bejáráson, melyről alábbi tudósításunk szól:

Az Arad-hegyljai motoros vasut részvény-társaság azon kérelmét, amelylyel Radnai-uti telepén egy forgó koronggal ellátott bejáró építhetőség iránt járult a kereskedelemügyi miniszterhez, ma vizsgálta felül egy, a miniszterium kiküldötteiből, a városi és megyei hatóságok

és az érdekeltek megbízottaiból álló vegyes bizottság. A bizottság *Hollán* Sándor miniszteri titkár elnökléte alatt reggel kilenc órakor ülésezett a városházán és beható tárgyalás után kimondta, hogy a terv keresztülvitele ellen nincs semmi kifogás, miért is az engedély megadását fogja javasolni a kereskedelemügyi miniszternek.

Az ülés után a Központi Szálló téllkertjében bankettre gyűltek össze a bizottság tagjai.

A vegyes bizottságban *Hollán* Sándor miniszteri titkár elnökléte alatt a következők vettek részt: Az Arad-hegyljai motoros vasut részvénytársaság részéről: *Lócs* Rezső elnök, *Kotsis* Lajos igazgató, *Schwarz* Jenő dr. ügyész és *Nagy* Izso mérnök; a város részéről: *Varjassy* Lajos h. polgármester, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Reicher* Károly főügyész és *Virágh* Lajos főmérnök; Aradvármegye részéről: *Baross* Ferenc dr. főszolgabíró és *Hanthó* Jenő aljegyző; a városi közigazgatási bizottság részéről: *Steinhardt* Mór dr.; a megyei közigazgatási bizottság részéről: *Keller* Izso kir. főmérnök; a Máv. aradi üzletvezetősége részéről: *Fetter* Géza főfelügyelő és *Gyulai* Rezső felügyelő; a Máv. igazgatósága részéről: *Szécsy* Ferenc főfelügyelő; az Acsev. igazgatósága részéről: *Hegedüs* László helyettes igazgató; a kereskedelemügyi miniszterium részéről: *Gönczy* Béla főmérnök és *Rubovszky* Alfréd mérnök.

Bihari Sándor meghalt.

(A magyar művészet gyász.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 28.

A magyar művészetnek megint gyásza van. Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, meghalt *Bihari* Sándor, a legjobb magyar zsánerfestő, a modern magyar művészet egyik legerősebb oszlója.

Meghalt férfikora delén és vele elmúlik egy csomó siker és gyönyörű terv. *Bihari* Sándorhoz korán szegődött a szerencse, minden művészet éltető eleme. Első képei, amiket a nyolcvanas években a Műcsarnok kiállításaira küldött, egyszerre emlegetetté tették nevét. A *Biró* előtt — törött hegedűjéért panaszló cigány — nemkülönben azután következett képei, főleg a *Falurossza* igazi magyar dolgok, a magyar karakter pompás kifejezői. Nem csoda, ha oly hirtelen szárnyra kapott a művész neve. Ennek a műfajnak, a tiszta magyar zsánernek ma is igen kevés a hivatott művelője. *Bihari* szingardag ecsetje pompás jeleneteket rögzített a vászonra. Az első esztendőkből sűrűn szerepeit a tárlatokon. Mostanában ritkán. Kinzó betegség gyötörte évek óta.

Hónapok óta még az Abbázlabell törzsasztalhoz sem járt el, melynek pedig a szűkszavu, de rendkívül szimpatikus művész a központja volt. *Bihari* Sándor bohém ember volt a javából. Igazi művész-lelek. Alig törődött a körötte zajgó világgal. Élt művészi eszményeinek és egyidő óta különös szeretettel tanított a női festőiskolán, melyet *Karlovsky* barátjával együtt alapított.

Élete regénye ott kezdődött, hogy egyik fiatal tanítványába lett szerelmes. Nem ifjui föllángolás volt az, hanem a komoly férfi mély-séges, benső vonzalma. Betegsége akadályozta meg, hogy oltár elé vezesse. Ez a betegség az utóbbi hetekben végzetes jelleget öltött. A művészt saját kívánságára a zsidó kórházba vitték. Ismeretesek azok az izgalmas jelenetek, amik pár nappal ezelőtt itt folytak le. Az asszony azt óhajtotta, hogy a beteg művész vegye föl a keresztet és halálos ágyán esküdjék meg vele. A kikeresztelkedés ott a zsidó kórházban — igen furcsa körülmények között — meg is történt s mikor ebből konfliktusok támadtak, *Bihari* elvitette nagybeteg férjét a Vöröskereszt-kórházba, noha az orvosok kijelentették, hogy

ez az átszállítás a beteg művész életébe kerülhet. Megtörtént. Most a zsidó hitközség — hallomás szerint — magának reklamálja a holttestet azzal a megokolással, hogy öntudatlan állapotban keresztelkedett ki.

Ne szálljunk pörbe a végzettel. Zsidó vagy katolikus rítus szerint temetik-e el a művészt, mellékes dolog. De fájdalom, hogy éppen vele esett meg ez a tragikus fejlemény, aki mint ember és művész egyaránt kiváló volt. Ma reggel nyolc órakor a Vörös Kereszt-kórházban, ahova neje átszállította, kiszemvedett. Temetéséről a *Képzőművészeti Társulat* gondoskodik, ravatalát a Műcsarnokban állítják föl. És a művészkollégák megadják neki a végső tiszteletet, mint az ecset nagy magyar mestereinek: Munkácsy Mihálynak és Zichy Mihálynak. Mert Bihari Sándornak köztük van helye.

Bihari Sándor önmagáról.

Néhány év előtt a ma elhunyt jeles festőművész ezt írta önmagáról a *Művészeti Krónika*-ban:

Magamról Mikor gyermekkoromban rajzolni kezdtem, sem én, sem a környezetem (szüleim nagyon szegények voltak) nem tudta, hogy mi is tulajdonképpen a művészet. Azt hittem, hogy azok a szép képek, amiket én a szülővárosomban, Nagyváradon a templomokban láttam, hogy azok valahogyan teremődtek, de hogy azokat emberek csinálták, arra nem is gondoltam; azok csodálatos tünemények voltak előttem és, misztikus hatásuk oly nagy volt gyermekem kedélyemre, hogy más világba képzeltem magam, amikor kis angyalokkal benépesített szent képeket láttam. Hogy magam is valamikor olyan képet festek, amit magam kigondolok, arra már csak azért sem gondolhattam, mert nem tudtam, hogy ez lehetséges, én csak azt éreztem, hogy egy képet esetleg lehet másolni. Hisz én is mintak után rajzoltam — és én művészeknek azt képzeltem, aki a másolást a legmagasabb fokra bírja vinni.

Jó sokáig tartott ezen hiedelemem. Budapesten 18 éves koromban nyílt meg a szemem, amikor *Széchy Bertalan* vezetése alatt a mintarajziskolában az esti tanfolyamot látogattam. Annyi pénzem, hogy egész nap tanulhattam volna, nem volt, s így kénytelen voltam egész nap egy fényképezésnél mint retoucher dolgozni, hogy magamat főtartarhassam. Nagy lelki küzdelmek között éltem. A tanulás vágya leküzdhetetlen volt, előttem pedig a reménytelenség arra nézve, hogy valamikor gond nélkül tanulhassak. Így telt el egy pár év. Azon elhatározásom, hogy művész leszek, mindegyre nagyobb gyökeret vort bennem. De hogyan? Nem igen tudtam erre magamnak választ adni, de éreztem, hogy Budapesten nem érhetek el semmit.

Elmentem Bécsbe, beszegődtem újból retouchernek elég jó fizetésért és arra alapítottam a jövőmet, hogy fizetésemből megtakarítok annyit, hogy az akadémiára mehessenek. Két év alatt képes voltam 600 forintot szerezni. Ezzel az összeggel zsebemben bucsut mondtam a fényképezésnek és bevonultam mint rendes látogató az akadémiára. Vágyaim vágya, álmaim álma teljesült! Igazi művésznövendék lettem! Lehetett-e abban a korban náram boldogabb ember? A Rotschild vagyonával nem cseréltem volna nem is bírtam volna rá az én 600 forintomat, sem ő rá, sem pedig senkire a világon! Olyan vagyona senkinek sem volt a fölönn az én szememben, mint nekem akkor.

Két év alatt befejeztem a négy évi kurzust és letettem az összes vizsgákat; a festés azonban, bár ha osztályomban egyike voltam a legjobboknak nem igen ment, a festés a bécsi akadémián mellékes volt, földolog a theoria.

Tanulmányaimat befejezván, megint koldussá lettem, a nagy vagyon odalett és még sem voltam művész. Az álom megcsalt! Főlébredtem, de a 600 forint már hiányzott. Ah mit! Kezdjük újra! E megyek Párisba! Miből? Hazamegyek, festek arc

képeket, tudtam, hogy ez a festők fejstehene, így talán újból sikerül pénzre szert tenni. De nem sikerült, mert nem kaptam elég megrendelést. Egy pár forint tal a zsebemben fejtöttem Budapestre. Itt aztán, lassan bár, de mégis sikerült arcképmegrendeléseket szerezni, persze nagyon olcsó árért. A véletlen folytán egy nemes elköny nagy művészbárát látott tőlem arcképeket, tetszettek neki, fejtött hozzám, látta vázlataimat és egy annyira megtetszett neki, hogy annak kivitelét megrendelte nálam.

Most láttam csak és ve e együtt az én megrendelő barátom, hogy a vázlatról a kivitelig milyen göröngyös az út s hogy mily könnyen botlik az ember, de hanyatt is vágódik ám gyakran, ha a kellő tudás hiányzik.

Biz én is hanyatt vágódtam! Szégyenemre be kellett vallanom, amit különben megrendelőm már kezdetben észrevett, hogy én ilyen feladatra képes még nem vagyok.

— Barátom, — szót hoztam egy napon az én jószágos megrendelőm, — magának tanulnia kellene még, ha így folytatná, zsákutcába kerülne, ezt én a maga érdekében nagyon sajnálnám. Menjen Párisba!

— Igen, ha volna 600 forintom, mint hajdanán, de most nincsen!

— Ha csak ez a baj, ezen segíthetünk! Magam sem vagyok gazdag ember, mert csak hivatalom után élek, de örömmel áldozok, mert biztos vagyok benne, hogy ezt nem hiába teszem.

Egy pár hét múlva már Párisban voltam, Jean Paul Laurens iskolájában. Tíz hónap múlva első képemet küldtem a budapesti téli tárlatra, a „Cylinder próba“t, öt hónappal később „Keresztűz“ben című képemet állítottam ki. Másfél év után hazajöttem, lementem Szolnokra; ott festettem első nagyobb képemet, a „Bíró előtt“öt, ezzel értem el első nagyobb sikeremet. Azóta sokat összefestettem már, csalódtam is, nem is, most már tudom hogyan festik a nagy zent képeket, de boldog csak akkor voltam, amikor 600 forinttal a zsebemben elindultam a művészet útjára.

Rabok afférje.

(Verekezés az aradi fogházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

Az aradi fogházban uralkodó csendet ma éktelen botrány hangjai verték fel. A fogház szigorú fegyelme és a renitens foglyok számára készen tartogatott sötét magánzárka nem riasztott meg két elvetemedett embert, hogy mostani büntetésük elszenvedése közben újabb büntetendő cselekvényt ne kövessenek el, magukra vonván ezáltal egyrészt egy újabb büntető eljárást, másrészt a rögtön bekövetkezett fegyelmi megtorlást.

Horvát Jenő, az aradi fogház rabja már régebbi idő óta igen ellenséges lábon állott a vele egy zárkában bekvártélyozott Faur Pávellal. Az ellenségeskedés ezalatt is megnyilvánult egy-egy szitokban vagy fenyegetésben, de egyébként semmi különös nem történt. Dezsőfi Mihály fogházfelügyelő, aki természetszerűleg nem veheti figyelembe a raboknak egymás iránti rokon- vagy ellenszenvét, semmi szükségét nem látta, hogy a két embert külön zárkákban helyezze el.

Ma azután Horvát, aki bikacerejű, házsártos, összeférhetetlen ember, valami kacsiség miatt összeczordult Faurral. A dolog csakhamar tettelegességre került s a két rab eleinte visszafojtott lélekzettel, a legnagyobb csendben ütlegeit egymást, hogy a fogházörök figyelmét magukra ne vonják. A zárt ajtaju zárkában levő többi foglyok nem mertek a verekezésbe beleavatkozni, félve a fegyelmi büntetéstől, a sötét magánzárkától.

A verekezés folyton dühösebbé fajult s a két fogoly vadállatok módjára esett egymásnak. Horvát leteperie a sokkal gyengébb Faurt és oly erővel ütötte-verte, hogy ez végre pokoll zajba tört ki. A pokoll zajra a berohanó fogházörök szétválasztották a verekedőket, akik közül Faur akkor már több súlyos sebből vérzett. Dezsőfi fogházfelügyelő azonnal levitte Horvátot a sötét zárkába, Faurhoz pedig elhívták Auszterweil László dr. fogházorvost, aki bekötözte ennek sebeit s konstataulta, hogy azoknak gyógyulása 20 napnál többet vesz igénybe.

A fogházfelügyelő jelentést tett az esetről az ügyészségnek. Horvát ellen megindították az újabb büntető eljárást.

Aradi küldöttség a kormányznál.

(A motoros vasutak érdekében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 29.

Az aradi kereskedelmi, ipari és gazdasági testületek és egyesületek elnökei ma délutánra értekezletet hívtak össze a kereskedelmi kamara üléstermébe. Az értekezlet célja az volt, hogy az összes helyi érdekű motoros vasutak — közvetlenül pedig az épülőfélben levő *Aradhegyaljai motoros vasut* — érdekében kinyerjék a kormánytól az engedélyt, amely szerint a motoros vasutak vonalait bevezethetők lesznek a város belterületére, az aradi lóvasutársaság tiltakozása dacára.

Az értekezlet többek hozzászólása után elhatározta, hogy a helyi érdekű motoros vasutaknak a város belterületére való bevezetése érdekében nagyobb küldöttséget meneszt *Fejérváry Géza* báró kormányelnökhöz és *Vörös László* kereskedelemügyi miniszterhez.

Az indítvány benyújtója és a felszólalók közül többen hangsúlyozták, hogy ők bár ellenzéki pártállást foglalnak el, de most, amikor Aradváros fontos közgazdasági érdekeinek istapolásáról van szó, helyesnek tartották ezt az indítványt és szívesen csatlakoznak a nagy cél érdekében a kormány elé járuló küldöttséghez.

Az értekezletről szóló részletes tudósításunk a következő:

Kristyóry János kereskedelmi és iparkamarai elnök a népes értekezlet megnyitása után megköszönte a megjelenteknek, hogy támogatják a város közgazdasági érdekére nézve oly fontos mozgalmat. Hosszasabban fejtette a mozgalom célját és felkérte *Schwarz Jenő dr.*-t, hogy terjesseze be indítványát.

Schwarz Jenő dr. kifejtette, hogy Aradváros közönségének régi óhaja, hogy az aradi közuti forgalmat a kor igényeinek megfelelőleg átváltoztassa. Az utóbbi időben Arad környékén öt motoros vasut létesült és most épülőfélben van az *Arad-hegyaljai* is. A város közönségének jogos kívánsága az, hogy a motoros vasutak bejöhessenek a város belterületére. Ezáltal nagy lendületet venne a város forgalma, az ipar és a kereskedelem. Ezt eddigelé megakadályozta a lóvasutnak a várossal kötött szerződése. A szerződés alapján a lóvasut-társaság abban a hiszemben van, hogy megakadályozhatja a motoros vasutnak a város belterületére való bejövését. Jogilag ez nem áll fenn. A város kizárólagossági jogot adott a lóvasutnak a közforgalom lebonyolítására, de a motoros vasutak nem akarnak beforgalmat lebonyolítani és így bejövésüket a lóvasut-társaság nem akadályozhatja meg. A motoros vasut építési engedélyt nem a város adja, hanem a kereske-

delemügyi miniszter. A város tehát nem köthette le a lóvasutnak a kizárólagosság jogát. A lóvasut-társaság évekig kilincselte a kereskedelmi miniszternél, míg végre a miniszteriumban elhitték állítólagos jogait. A belügy-miniszteriumban ezzel szemben az a vélemény tartja magát, hogy a motoros vasutak bejöhettek a város belterületére. Az ország más helyein megengedte a kereskedelmi miniszter a hasonló közlekedést. Szükséges, hogy az aradi polgárság is fölvilágosítsa a kormányt. A törvény szerint minden helyi érdekű vasutnak meg kell hogy adja a miniszter az engedélyt a városban való közlekedésre, a város csak a terület használati engedélyt adja. Az 1888 évi V. t. c. 6 ik szakasza értelmében a város köteles minden helyi érdekű vasutnak a terület használati engedélyt megadni és tartozik elfogadni azt a feltételt, amelyet a kereskedelemügyi miniszter megállapít. Ha sikerül a minisztert felvilágosítani, úgy az *ét helyi érdekű motoros vasut bejöhét a városba.* Amikor a város ilyen fontos érdekei forognak kockán, senki sem veheti rossz néven eljárásunkat, hogy felvilágosítjuk a kormányt. A két helybelli függetlenségi lap helytelenítette, hogy a jelenlegi kormányhoz akarunk fordulni. Politikai szempontból igazuk van, *ez azonban nem politikai szempont.* Ha az volna, én volnék az első, aki meghajolna érveik előtt, de a jelen kérdésben *nem hunyok szemet a közgazdasági érdek előtt.* Minden jó politikusként követelnie kell a közgazdasági érdekek ápolását. *Mit ér a független Magyarország, ha szegény? Ha Magyarország gazdag lesz, akkor független és boldog is lesz.*

— Ezeket a frázisokat husz évvel ezelőtt hallottuk! — szölt közbe *Műlek Lajos dr.*

— Én is függetlenségi párti vagyok — folytatta *Schwarz Jenő dr.* — *én is vagyok olyan hazafi, mint más!* Ha ezzel az akcióval ártanánk a nemzet ügyének, úgy én volnék az első, aki azt mondanám, hogy ne forduljunk a kormányhoz. Mindegy az, akár ehhez a kormányhoz, vagy más kormányhoz, vagy akár a helytartóhoz megyünk is! Végül azt indítványozom, hogy a polgárság *küldjön nagyobb számú küldöttséget az ügy érdekében a kormányhoz.*

Steigerwald Alajos ipartestületi elnök kijelentette, hogy *Schwarz Jenő* fejtegetéssel meggyőzték őt. A szegénységen csak úgy segíthet a város, ha megnagyobbítja forgalmát.

Nagy Sándor dr. hevesen támadta *Schwarz Jenő* indítványáért. A város polgárságának kötelessége ugyan mindent megtenni, hogy szabaduljon a lóvasuttól és behozza a motoros vasutakat a városba, de ezt más úton kell elérni. *Schwarz Jenő dr.* szép arcáért a miniszter nem fogja a kérelmet teljesíteni, mert nem változtatja meg eddigi álláspontját. Nem kell deputáció, hanem *határozzon a város és küldje fel határozatát a miniszternek.* A mai lapok is megmondják, hogy a kormány áhítzik a deputációra. Jól esik neki, hogy intelligens városból, intelligens emberek mennek fel hozzá. Különben is, ha igazunk van a lóvasuttal szemben, akkor a bíróság javunkra dönti el a prejudiciális keresetet. *Ne járuljunk az abszolutisztikus kormányhoz!* Hozzunk mi is áldozatot és függesztjük fel az anyagi kérdéseket, mert biztosan legyőzzük a lóvasutot.

Steiner Ferenc és *Avarfy Géza* visszautasították a függetlenségi lapok vádjait és kijelentették, hogy ámbár ők jó függetlenségtiek, mégis csatlakoznak a kormányhoz küldendő deputációhoz.

Segeő Hugó dr. azt indítványozta, hogy olyanokat válasszanak be a küldöttségbe, akik nem foglalnak a kormány ellen állást.

A meglehetősen izgatott lefolyású vita után az elnök *szavazást* rendelt el. Az értekezlet 49

szóval 10 ellen elfogadta a következő határozati javaslatot:

Mondja ki a mai napra összehívott értekezlet, hogy a helyi érdekű vasutaknak a város belterületére való bejövetelének közgazdasági és városfejlesztési fontosságát elismeri és azt szükségesnek tartja. A dr. Schwarz Jenő által előadottakhoz a város kereskedői és iparos polgárai hozzájárulnak és ehhez képest elhatározzák, hogy a helyi érdekű vasutaknak önálló vágányon való bejöhete érdekében *úgy a kormány elnökehez, mint a szakminiszterek küldöttséget menesztenek.*

A küldöttség vezetésére *Institóris Kálmán* polgármestert és *Kristófy János* kamarai elnököt kéri fel. A küldöttségben való részvételre április 8 ig lehet jelentkezni *Steigerwald* Alajos ipartestületi elnöknel.

Az értekezleten *Kristófy János* elnöklésével a következők voltak jelen: *Institóris Kálmán* polgármester, *Varjassy Lajos* h. polgármester, *Kádas Kálmán* főjegyző, *Lócs Rezső* tanácsos, *Péterffy Antal*, *Nyáry Vilmos*, *Hegyi Albert*, *Glück Károly*, *Glück Dezső*, ifj. *Vasárhelyi János*, *Edvi Illés László*, *Reinhart Gyula*, *Kohn S. N.*, *Vajda István dr.*, *Szabó Zoltán*, *Ostenberg Tivadar*, *Gelényi Ernő*, id. *Lócs Rezső*, *Steigerwald Alajos*, *Nagy Sándor dr.*, *Szathmáry János*, *Török Márton*, *Olasz Lajos*, *Dáni János*, *D. Szabó Mihály*, *Műlek Lajos dr.*, *Weisz Márkus*, *Inokai Tóth Lajos*, *Avarfy Géza*, *Klein Ignác*, *Hoffmann Sándor*, *Neuman Herman*, *Deimel Lajos*, *Lengyel Tivadar*, *Pohl Odön*, *Stoil Károly*, ifj. *Nachtnébel Odön*, *Boros Iván*, *Darányi János*, *Szántay Béla*, *Solymos József*, *Bing Béla dr.*, *Zima Tibor*, *Kotsis Lajos* és még többen.

Hova temetik Biharit?

(Harc a koporsó körül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 28.

A ma elhunyt *Bihari Sándor* festőművész koporsója körül olyan elkeseredett vallási harc támadt, amely csak sajnálatot kelthet minden körben. Fővárosi tudósítónk távirata a művész özvegye és az izraelita hitközségek között kitört, háborusodásról a következőket jelenti:

Mint hogy néhány nap előtt a zsidó kórházban *Bihari Sándor* áttérése a katolikus vallásra nem történt a törvényben előírt formások mellett, a pesti izraelita hitközség *nem ismeri el a kikeresztelkedés törvényességét*, annál is inkább, mert az áttéréstől semmiféle hivatalos értesítést nem kapott. A hitközség rabbinátusa és a zsidó szent egyet elnöke ezért ma beadványt intéztek *Rózsavölgyi Gyula* helyettes polgármesterhez, melyben kijelentik, hogy a halottat maguknak vindikálják és a holttestet saját költségükön diszsihelyen eltemetik.

Amikor *Bihari* özvegye a hitközség beadványáról értesült, kijelentette, hogy férjét *katolikus* rítus szerint akarja eltemettetni és erre nézve minden intézkedést már meg is tett.

De nemcsak a pesti, hanem a *budai izraelita hitközség* is magának követeli *Bihari* eltemettetésének jogát azzal az indokolással, hogy a művész *Budán*, a *Vöröskereszt-kórházban* halt meg és így a temetést is a *budai hitközségnek* kell rendeznie.

Kohn Sámuel dr., a pesti izraelita hitközség főrabijja és *Mezey Ferenc dr.*, a szent-egylet titkára személyesen eljártak *Rózsavölgyi h. polgármesternél*, aki kijelentette, hogy ha *Bihariné* aktákkal és

anyakönyvi kivonattal nem bizonyítja, hogy férje keresztény, akkor mindenesetre úgy fog dönteni, hogy az elhalt festőművész a *zsidó vallás szerint, a zsidó temetőben temetessék el.* A h. polgármester holnap dönt ebben az érdekes és kényes ügyben.

Bihariné és hozzátartozói elhatározták, hogy nem nyugodnak bele a polgármesternek rájuk kedvezőtlen döntésébe, hanem a *biróságok elé viszik az ügyet* és ha a bíróságok az ő felfogásuk mellett döntenek, akkor *exhumáltatják Biharit és katolikus szertartás szerint újból eltemettetik.*

A délutáni hivatalos órák ellen.

(Ezer aradi polgár felebbezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A városi tisztviselők körében nagy elégtelenség mutatkozik a legutóbbi közgyűlés azon határozata ellen, amely az eddigi, egyházamban délelőtt tartott hivatalos órák helyett, az azelelőtt divott rendszer visszaállítását mondta ki. A közgyűlés tudvalevőleg azzal indokolta meg határozatát, hogy a délutáni hivatalos órák a közönség szempontjából sokkal célszerűbbek, mert Arad par excellence kereskedő és iparos város lévén, a polgárság a délelőtti órákban magánteendőivel van elfoglalva és így a városnál akadt ügyelt esakis délután intézheti el.

A közgyűlési határozat tudvalevőleg kimondta azt is, hogy az új rend április elsején lép életbe, de hosszabb vita után elállott ettől és az új hivatalos órák behozatalát egy esetleges felebbezés elintézésétől tette függővé.

A tisztviselők — dacára annak, hogy a tanács pártolólág terjesztette az indítványt a közgyűlés elé — nem nyugodtak bele a határozatba, hanem széles körben agitációt indítottak a régi rend fenntartása mellett.

Az agitáció részben sikerre is vezetett, amennyiben a tisztviselőknek sikerült *ezer aradi polgárt* meggyőzni arról, hogy a jelenlegi rendszer adminisztrációs szempontból helyesebb és hogy nem ütközik a polgárság érdekeibe.

Az ilyen módon meggyőzött ezer polgár ma *felebbezést* adott be *Institóris Kálmán* polgármesterhez a közgyűlés határozata ellen és kérte annak felterjesztését *Kristófy József* belügyminiszterhez.

A másfél oldalra terjedő felebbezés kifejti, hogy a közönség szempontjából egyáltalán nem hátrányosak a délelőtti hivatalos órák, mert akinek dolga akad a városnál, az szívesebben végzi azt el délelőtt. A felebbezést *Schauer Ármin* aradi polgár adta be.

Értesülésünk szerint a felebbezési határidő lejártáig ugyanezen tárgyban még *több felebbezést* fognak benyújtani a városhoz.

MULATSÁGOK.

(—) Aradi vendéglősök bálja. Az aradi szállodások, vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok és a pincér-egylet, *Varjassy Lajos* helyettes polgármester és *Nagy Lajos* védnöksége alatt, az aradi pincér tanonc-szakiskola javára április hó 4-én, szerdán este fél 9 órakor a „Központi szálloda” dísztermében hangversenyyel egybekötött zárkörű táncvigalmat rendez. Belépő személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. A hangverseny műsora:

1. Zongora-számok Előadja *Kalotzky Vilma*
2. Szavaltat. Előadja: *Zima Tiborné Aranyossy Janka*. 3. Cselló szóó Csigányzongora kíséret mellett előadja: *Tarnóczy Árpád*. 4. Ferde viág. Trefás ketős, előadja: *Szathmáry Árpád* é. *Paludy Károly* az aradi színház tagja. 5. Flóta szóó. Előadja: *Gö-*

mőry Gyula, zongorán kíséri: Sperber Frigyes. 6. Magyar népdalok. Előadja: Fady Károly. zongorán kíséri Sperber Frigyes. 7. Megfigyelések az életből. Magánjelenet, előadja: Szathmáry Arpád, az aradi színház tagja.

Vigalmi intézkedés: Varjassy Lajos helyettes polgármester, Nagy Lajos védnökök. Pölzl Miksa, Porczán Lajos, elnökök. Mayer Károly, Zajonskovsky János, alelnökök. Fűöp Károly ellenőr. Löwy Mór pénztárnok Duffner József titkár. Kovács István fő rendező. **Rendezőség:** Alt János, Adamik János, Antalik János, Babiak Nándor, Berecz Károly, Bauer Gyula, Boros János, Benedek Arpád, Benjamin Odön, Báthori János, Binder Gyula, Bogsan Károly, Cseke Lajos, Dóri Jenő, Duffner János, Eles Béla dr., Ferch Odön, Faragó Béla, Faludy Károly, Fekete János, Gérecz Károly, Gyórfy Lajos, Gömőry Gyula, Grünwald Simon, Hegedűs Loránt, Hentz Gyula, Hajnal Károly, Hoványi Kornel, Hucskó János, Hoffmann Győző, Hoffman János, Hingler Béla, Hehs Márton, Jahl Nándor, Jungreis Dezső, Király László, Kovács Vince, Kepes Armin, Károly József, Kolb Nándor, Krausz Lipót, Kánya Géza, Kebeli Ignác, Kaszab Géza, Kopar Ferenc, Lits Antal, Lukács Sándor, Láng Oszkár, Laszgalner Ernő, Lo-onczy Zoltán, Löwy Lipót, Lecz János, Mózes Károly, Masansker Alfréd, Mihály Ferenc, Maróth Sándor, Mihály Gyula, Mohos Agoston, Marházy Miklós, Mészáros Jenő, Nyáry Béla, Nyáry László, Nagel Henrik, Novotny Lajos, Nagy János, Odri Zoltán, Párecz István, Perepatits István dr., Pichler Sándor, Propper Lajos, Páska Ignác, Román József, Ransburg Sándor, Riszterer Gyula, Sator József, Schauer János, Simon Béla, Schreiber Lajos, Sperber Frigyes, Singer Henrik, Stauffer Bodog, Sugar Jenő dr., Szathmáry Arpád, Szabó József, Székely Károly, Szabó Lajos, Szakolczai Géza, Tenner László, Tóth Imre, Tenner Alfréd, Tarnóczy Arpád, Tóth Endre, Varga Károly, Vallinger József, Varga Ferenc, Vay György, Vitkai György, Vlahkovits Dusan, Vesely Károly, Záray Géza, Zima Tibor, Zubor Andor, Zsoldos Alajos.

A koronatanács döntése. Választás helyett manifesztum

(Ujabb kihallgatás a királynál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 28

A tegnapi bécsi események teljesen új irányt szabnak a magyarországi politikai mozgalmaknak. Immár teljesen bizonyosra vehető, hogy a kormány nem írja ki a választásokat a törvényes határidőn belül.

Ma már félhivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy a tegnapi koronatanácsban a választások ki nem írása mellett döntöttek. A kormány egyik tagja ma azzal indokolta ezt az elhatározást, hogy a kormányon kívül álló politikusok sem tartották alkalmas időpontnak április 11-ikét az országgyűlés összehívására. Fejérváry báró miniszterelnök és Lányi igazságügyminiszter ma ismét részletes előterjesztést tettek a királynak a kívánt adatokra vonatkozólag.

Fejérváry és Lányi a királynál.

Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt tíz órakor Fejérváry Géza báró miniszterelnök és Lányi Bertalan igazságügyminiszter magánkihallgatáson jelentek meg a királynál. Az audiencia másfél óráig tartott. A félhivatalos jelentés csak annyit mond, hogy a király a tegnapi tárgyalás kérdésekre nézve kiegészítő adatokat kívánt. Így hangzik a jelentés:

Ő felsége délelőtt tíz órakor magánkihallgatáson fogadta Fejérváry Géza báró miniszterelnököt és Lányi Bertalan igazságügyminisztert és a tegnapi tárgyalás kérdésekre vonatkozólag még bizonyos kiegészítéseket kért tőlük. A kihallgatás másfél óra hosszat tartott.

Fejérváry báró miniszterelnök és Lányi igazságügyminiszter délután visszautaztak Budapestre.

Beavatott helyről a mai kihallgatásról a következőket jelentik: A helyzet tegnap óta mitsem vesztett súlyos voltából. A király rendkívüli körültekintéssel és pedanteriával tárgyalja az aktuális kérdéseket, amiről tegnap a miniszterek is meggyőződhetek. Hogy a mai kihallgatás is másfél óráig tartott és hogy azon a miniszterelnökön kívül az igazságügyminiszter is jelen volt, mutatják, hogy a király mily irányban kíván adatokat és mily alaposan tárgyalja a kérdés minden részletét, mielőtt döntését közölné.

Fejérváry báró délelőtt fél tizenkettőkor visszatért a magyar házba és átöltözködése után a külügyminiszteriumba hajtattott. A miniszterelnök, Lányi igazságügyminiszter, Feilitzsch Artur báró földmívelésügyi miniszter, aki mára még itt maradt és Vészi József miniszteri tanácsos ma délután visszautaztak Budapestre.

Miért nem lesznek választások?

A kormányhoz közelálló politikai körök szerint a választások kérdése végleg eldöntöttnek tekintendő a mai kihallgatás után. Fejérváry báró miniszterelnöknek Budapestre érkezése után — valószínűleg már holnap — minisztertanács lesz, melyen Fejérváry közölni fogja a kormány tagjaival, hogy a király hozzájárult ahhoz az előterjesztéshez, amely szerint a választások, amint az ország érdekeinek szemmel tartásával lehetséges, azonnal kiírassanak. Az április 11-iki időpont azonban ilyenek nem tekinthető, még pedig nemcsak a kormány, hanem a kormánytól távolálló politikusok és a politikai pártok véleménye szerint is.

Egy miniszter ma a kormány álláspontjáról a választások kérdésében ezeket mondta egy újságírónak:

— E egyikünk sem kívánja a törvény megsértését, sokkal inkább azon vagyunk, hogy a törvény határozmányainak elég tétessék, de az természetes, hogy a különböző argumentumok egymást lerontják. Nincs köztünk senki, akinek ne volnának alkotmányos skrupulusai, de a körülmények kényszere erősebb, mint ez az aggodalom, s bárhogy is szeretnének a törvény szabályainak eleget tenni, nem zárkozhattunk el attól a tényállástól, hogy a választások kiírása az országra oly végzetes befolyással lehetne, hogy inkább tanácsos azokat elhalasztani. A hangulat az országban már jobb ugyan, mint amilyen az országgyűlés feloszlata idején volt, de minden jel arra mutat, hogy a lakosság legnagyobb része, melyet a koalíciót félrevezetett, még mindig nem józanodott ki, csak nem tehetjük ki a koronát annak a veszedelemnek, hogy az új választásoknál a függetlenségi párt abszolút többséget szerezzen, amikor kétségtelenül a perszonál unió dolga lenne aktuális? A királynak arra a kérdésére, hogy az új választásokért vállalhatjuk-e a felelősséget, senki nyugodt lelkiismerettel igennel nem válaszolhatott. Biztosra veszem, hogy az uralkodót is áthatja annak a szükségességnek az érzése, hogy most nem szabad választani.

Bécsből táviratozzák: A miniszteri tanácskozás egy résztvevője a következőképp nyilatkozott a M. H. kiküldött tudósítója előtt:

— Tévedés volna azt hinni, hogy a király könnyű szívvvel határozta volna el magát a döntésre. Az egész tárgyalás menete azt bizonyította, hogy a király egyik irányban sem elfogult és csak azt tartja szem előtt, melyik intézkedés az, amely több reményt nyújt arra, hogy a politikai közállapotok megváltozásával egy békés kibontakozást elősegít. Mindenkint a kibontakozás felé törekvésnek igyekezete vezet. Ha lehetősége volna akár holnap is annak, hogy ez létrejöjjön, Fejérváry báró és mi is boldogok volnánk, ha helyünket otthagyhathajuk. De ha most tennők ezt és most nem törekednénk arra, hogy biztos alapon történjék meg a kibontakozás, akkor a sok igazságtalan vádhoz egy igazságos is járul: a gyávaság vádja.

Lányi marad.

Ma ezt a hírt jelentették még a délelben megjelenő lapok is: A bécsi koronatanács egyik részleteredménye, hogy Lányi Bertalan igazságügyminiszter legközelebb megvált az állásától és a királyi Kuria elnöke lesz. Lányi azzal ment már Bécsbe, hogy ha a korona a választások elhalasztása mellett dönt, otthagyja az állását. Azt is kijelentette, hogy ettől az elhatározásától csak a királynak intenzív rábeszélése tántoríthatja el. Ma aztán pozitív formában jelentik Bécsből, hogy Lányi megy és helyét Geguss Gusztáv főügyész foglalja el. Ez két esemény hírének megerősítése. Az egyik, hogy a választások elhalasztásához a király hozzájárult. A másik, hogy a király nem érezte magát indítatva, hogy Lányit maradásra bírja.

Ezzel szemben Bécsből a következőket táviratozzák: Lányi Bertalan igazságügyminiszter mai, Fejérváry báró miniszterelnökkel való közös audienciája után egy újságíró előtt a következőket jelentette ki:

— A tegnapi kihallgatáson több, tárgyalással összefüggő részletkérdés még nem került megbeszélésre. Ezekről tehát ma kellett kiegészítőleg beható tanácskozást folytatni.

Arra a kérdésre, hogy vajon mi igaz azokból a budapesti hírekből, hogy az igazságügyminiszter legközelebb meg akar válni tárcájától, Lányi így válaszolt:

— Nem igaz, hogy le akarok mondani. Köztem és a miniszterelnök között szó sem lehet politikai ellentétéről, minden kérdésben egy véleményen vagyok a kormány elnökével.

A válságról Lányi a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— A helyzet tegnapi mára nem mutat fel lényeges változást. A király tegnap a függő kérdésekről főtartotta magának a döntést és a döntés előtt még kiegészítő közlést kért. Döntés azonban ma sem történt még. Az én jelenlétemre Bécsben a legközelebbi napokban már nem lesz szükség. Hogy Fejérváry báró a jövő héten visszatér-e Bécsbe, még nincs megállapítva.

Arra a kérdésre, hogy manifesztumot, vagy legfelső kéziratot fognak-e kibocsátani, a miniszter így felelt:

— Ez a kérdés csak a végleges

döntés után lesz aktuális. A korona döntését mindenesetre idején teszik közzé.

Eesti minisztertanács.

Éjjel érkezett távirat jelenti: Fejérváry báró miniszterelnök Lányi és Feilitzsch miniszterek és Vészi József kíséretében ma hét órakor visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnök lakásán még ma este kilenc órakor minisztertanács volt, amelyen Fejérváry közölte mai bécsi kihallgatásának eredményét.

A koalíció manifesztuma.

Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula, Apponyi Albert és Zichy Aladár ma hosszasan tárgyaltak a helyzetről. A tanácskozások a kiszivárgott hírek szerint egy manifesztum megszerkesztése körül forogtak, melyet a vezérek ki akarnak bocsájtani abban az esetben, ha a választásokat nem írják ki.

A fővezérek tanácsa minden eshetőséggel számolt és ehhez képest intézkedett is. Számítva arra, hogy a kormány elkoboztatja azokat a lapokat, melyek a manifesztumot közlik, több százezer példányban előre kinyomatják és a volt képviselők útján szétküldik a szózatot az ország minden részébe.

Választási reform, adó és ujonc.

A magyar minisztérium legközelebbi akcióiról a *Neues Wiener Tagblatt* egy alkalmi tudósítója tegnap egy magyar államférfiúval beszélgetést folytatott, aki a többek között a következőket mondotta:

— A nyilvánosság előtt sokat beszéltek a Kristóffy-féle választási reform eltörléséről; erről azonban sohasem volt szó és a jövőben sem lesz. A minisztérium természetesen nincs abban a helyzetben, hogy hosszabb lejáratu tervekkel foglalkozhassék és az ország sorsát hosszú időre biztosítsa. Gondoskodásának a legközelebbi jövőre az ország legnélkülözhetetlenebb államszükségleteinek fedezésére elsősorban az adó és az ujoncosok kérdésének megoldására kell szorítkoznia. E kérdések megoldása is, a dolgok jelen állását tekintve, nem most, hanem csak később, esetleg csak ősszel fog kezdeményeztetni.

A főváros Rudnay ellen.

Budapest székesfőváros mai közgyűlésén tárgyalás alá vette Kristóffy József belügyminiszter azon leiratát, mely megsemmisíti a Rudnay Béla királyi biztosi kinevezése ellen irányuló törvényhatósági tiltakozást. A tanács nevében Lung György minden kommentár nélkül bemutatta a leiratot, mire Leitner Adolf dr. indítványozta, hogy a közgyűlés a törvénytelen leiratot egyszerűen helyezze irattárba és tiltakozó határozatát továbbra is tartsa fenn. Polónyi Géza pártoló felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt.

Podubáné! Podubáné!

Megérkezés a fogházba.

(Érzekeny jelenetek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 28.

Az aradi fogház társadalmának minden rétegében közszeregetnek örvendő urhölgy. Poduba Józsefné ma ismét hosszabb üdülés céljából bevonult a Dezsőfi-telep lakói közé. Az általánosan nagyrabecsült hölgy ezúttal ismét egy lépéssel közelebb jutott ilyenemű látogatásainak ezüst-jubileumához. A díszes bevonulás részleteiről saját kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be:

A törvényszéki palota komor falai közé dél-

előtti 12 órakor érkezett a hamis mosolygású és pénzű özvegy. A nevezetes vendég kíséretében voltak Arad város rendőrségének kiküldöttjei, akik a nevezetes hölgyet Váry Albert dr. aljárásbíró hivatalos helyiségeibe vezették. Váry Albert üdvözlő beszéde után, — amelyben utalt arra a régi ismeretsegre, amely Podubáné öngagságát e helyhez fűzi, — csakhamar élénk és bizalmas csevegés fejlődött ki, melynek során az albiró megengedte magának azt a merészséget, hogy vendégének kora, állása és egyéb magánügyei iránt érdeklődjék. Podubáné mindezen kérdésekre elbájoló leereszkedéssel válaszolt.

A helyzethez illően a beszélgetés csakhamar a jogi fejtegetések keretébe csapott át. Mint érdekes epizódot említhetjük meg, hogy a rendőrség kiküldöttje ezalkalommal bájos intimitásokat beszélt el öngagságáról. Többek között előadta, hogy a kiváló vendég legutóbb, engedve Zubor Andor rendőrfogalmazó kérésének, meggyipros ajkainak kinyitása után több hamis 20 fillérest varázsolt elő szájából, azt a hitet keltvén az aradi rendőrségben, hogy a fentemlített száj egy hamis-pénzt előállító gyárat rejt magában. Különben is Podubáné nagy leleményességgel tudta pénztárcáját lehetetlen helyeken elrejtegetni. Szóba került továbbá az a fölséges tréfa, is, melyet öngagsága a haltéri piacon engedett meg magának. Ez alkalmal ugyanis Podubáné a vásárlás után hamis 20 fillérral fizetett s midőn ezt az eladó konstataulta: nemes egyszerűséggel fűzte karját a védelmére elősiető rendőrközeg karjába, e szavakat robagván:

— Minden nő tele van hamissággal!

Ezzel a beszélgetés tárgya ki is merülvén, Váry Albert albiró ő felsége a király nevében udvariasan felkérte a kiváló hölgyet, hogy két és fél hónapig legyen vendége a Dezsőfi-telepnek. Öngagsága nem tudott az udvarias meghívásnak ellentállani s rögtön meg is indult a telep felé.

Itt igen érzékeny jelenetek játszódtak le. Egy szigorú képű ő Podubáné láttára így kiáltott fel:

— Most már nyugodtan meghalhatok! Ismét megjött a mi őrangyalunk!

Dezsőfi gondnok meleg beszéddel üdvözölte a kiváló vendéget s rögtön ki is jelölte számára leendő lakosztályát. Mint értesülünk, több fogoly örömeiben hármaz ikreknek adott életet s mozgalmot indult meg, hogy Podubáné 25-ik vendégeskedését, mely előreláthatólag már a közel jövőben bekövetkezik, nagyszabású bankettel ünnepejjék meg. Az öröm általános.

A betegápoló.

(Nagy lopás a Kintzig-családtól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28

Az aradi rendőrség titkolódzása folytán kerülő uton, fővárosi tudósítónk jelentéséből értesülünk ma egy Aradon elkövetett nagyarányú tolvajlásról, amelylyel egy raffinált, fiatal budapesti szélhámós károsította meg az aradi Kintzig-családot több ezer korona erejéig. Mint betegápoló furakodott be az előkelő, vagyonos család otthonába a vakmerő tolvaj, kinek viselt dolgairól a következőket jelenti nekünk tudósítónk:

Molnár Ferenc még egészen fiatal ember, csak 21 éves, de a bűnügyi krónikában már szerepet játszik. Van ugyanis egy találmánya. Orvostanárak aláírásával bizonyítványokat hamisított magának, hogy ő kitűnő betegápoló, aztán kilesi, hogy hol van előkelő, gazdag beteg és ajánlkozik oda betegápolásra. Már a fővárosban is volt egynehány helyen, természetesen mindég más név alatt, de utóbb működését már önvészélyesnek tartotta és

most a vidéket boldogítja. Igen jó megjelenésű és elegáns ruházódású ifju, könnyen jut alkalmazáshoz és megbiznak benne.

Legutóbb Aradon járt s itt is tolvajlást követett el. Hamis bizonyítványával felvettette magát betegápolónak Kintzig Béla fiatal földbirtokos mellé, akit néhány év óta idegbaj gyötör és gyakran gyengélkedik. A „betegápoló,” akit özv. Kintzig Ferencné fogadott fel betegeskedő fivére mellé, rövid ideig igen tisztességesen viselkedett, míg tegnapelőtt, hétfőn hirtelen eltűnt a Weitzer János-utcai palotából, ahol Kintzig Béla együtt lakik a testvéreivel.

Az ápoló hirtelen eltűnése gyanút keltet a családban s amikor kutatni kezdték a dolgot, észrevették, hogy Molnár Ferencel együtt eltűnt az egyik szekrényből 1000 korona készpénz és egy 2500 korona értékű aranykereszt, amely hat borsónagyságu briliánsal van kirakva.

Nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, amely kutatta, de már nem találta fel a megszökött ápolót. Csak annyit tudtak megállapítani, hogy Molnár Budapest felé vette útját s nyomban táviratoztak a fővárosi államrendőrségnek. Közölték vele, hogy Molnár magas, szőke haju és szőke bajszu fiatalember, aki szökésekor fekete zakko-öltönyt és fekete szőrme-galléros télikabátot viselt. Érdekes, hogy nem vasuton, hanem kerékpáron teszi meg az utat Aradról Budapestig s valószínűleg még utban van valahol.

A fővárosi rendőrség minden intézkedést megtett, hogy elcsipje a tolvajt.

HIREK.

Aradi tulipánok.

Arad, március 28.

A suttogó gyanu már nem suttog. Kiabál. Belekiáltja a világba, hogy a magyar nemzet minden hazafias felbuzdulása osztrák zsebekbe hullatja az aranyesőt s mialatt idehaza iparpártolásra, mimásról beszélnek: márkába vigyorog az osztrák és jó pénzért meggyártja nekünk az iparpártoló virágot: a tulipánt. Helyettem, kis virág, tégy vallomást! Vallomást arról, hogy Budapesten négy kisszabásu zománczó műhelyben egy nap alatt harmincezer tulipánjelvényt gyártottak, ami több, mint lehetetlenség. Vallomást arról, hogy Bécs tüzi a gomtyukába a mi felbuzditásunk virágjait. A mi pénzünket.

Igen, eleinte csak suttogott a gyanu: most már kiabál. Egy koalíciós ujság kürtöli világgá a becsapást s hiába cáfolnak a többi lapok: A Nap fentartja az állításait. És ki tudja, melyiküknek van igaza? A valószínűség a leleplező mellett beszél, viszont azonban írásos bizonyítékokat produkálnak ellene.

Am jó, viseljünk azért továbbra is tulipánt. De ne tegyük ki magunkat annak az eshetőségnek, hogy osztrák zsebbe tömjük a magyar pénzt. Vegyünk tulipánt, de magyart, biztosan hazai holmit, amihez nem fér hozzá a gyanunak árnyéka sem. A jelvény ugyanazt az eszmét, ugyanazt a gondolatot szolgálja, ha nem a Fischer ur üzletéből is kerül ki. A reklám nagydobja, az egyedáruság oktroyálá-

sának undorító propagálása nem lehet célja a nemzetnek. Viseljünk olyan tulipánt, melyről halálos biztonsággal tudjuk, hogy magyar! *Aradi tulipánt.*

Az aradi m. kir. fa- és fémparis-kola holnap megkezdí az Aradnak szükséges tulipánjelvények előállítását. Ez biztosan hazai ipar, ebből nem lát az osztrák egy fityinget se. Magyar emberek készítik magyar anyagból. Ki kell adni a jelszót:

— **Aradiak!** Aradi gyártmányu jelvényt viseljétek!

Az a bizonyos Fischer, akinek egyedáruságát lármás buzgalommal kényszerítik a közönségre a fővárosi lapok, az a bizonyos Fischer évtizedek óta él Magyarországon s évtizedek óta nem jutott eszébe, hogy magyar nevet vegyen fel. Az a bizonyos Fischer már csak ezért is gyanus. És amikor előttünk áll a bizonyosság, a magyar kéz készítményének bizonyossága: ne alkudjunk az esetlegességgel, amelynek révén talán éppen a magyar ipar ellenségeinek zsebéből hizlaljuk.

Nekünk csak *aradi tulipánok* nyiljanak!

— **Vécsey tábornok új sirja.** Az aradi vészthelyen vértanu halált szenvedett hős tábornok: *Vécsey Károly* gróf sirját holnap délelőtt tízenegy órakor bontják fel az ó temetőben. A vértanu holttestét a felsőtemetőbe szállítják át, ahol a *Nikodém* család kriptájába helyezik. Az exhumálásnál a várost *Instéóris* Kálmán polgármester és több tisztviselő fogja képviselni. Az aradi *Kossuth-asztaltársaság*, valamint az *Asztalos Sándor-társaság* felkéri tagjait, hogy az exhumálásnál minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az *öreg honvédek* is kéri a honvédegyleti elnökség, hogy teljes számban délelőtt 10 órakor gyülekezzenek *Simay* István elnökkel, ahonnan zászló alatt testületileg vonulnak ki a temetőbe.

— **A budapesti főposta nem spicliske-dik.** Budapest-ről sürgönyzik: *Szalay* Péter államtitkár ma hosszabb közleményben megcáfolja a lapoknak azon hírét, mintha a budapesti főpostán a kormány rendelkezésére spicli-szolgálatot teljesítettek és a levéltitok szentségét megsértették volna. A budapesti főposta, a táviró-és telefon központok *mellékelokra föl nem használtattak* és ezentúl sem fognak ilyenekre senkinek kedvéért sem fölhasználtatni.

— **A tulipán.** Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy esetleg *osztrák* gyártásu tulipán jelvények is kerülnek forgalomba gróf *Károlyi* Gyuláné, az aradi hölgyek mozgalmának vezetője, a következő felhívást teszi közzé:

Nehogy külföldön gyártott tulipán-jelvények akár tévedésből, akár a közönség megtévesztése szándékából forgalomba kerüljenek, a hölgyek iparpártolási szövetségének alulrott elnöknője ezen az uton kéri Aradváros és Aradvármegye hazafias közönségét, hogy ezen, a magyar iparpártolási mozgalmat külsőleg is kifejező tulipán jelvénynek vásárlásától mindaddig tartózkodni sziveskedjék, míg az elnökség azon üzleteknek névsorát, amelyekben magyar gyártmányu ilyen jelvény kapható, a lapok útján közzé nem teszi. Gróf *Károlyi* Gyuláné elnök, *Lócs* Rozsó titkár.

— **Betrány egy felolvasáson.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: A tőzsedtanácsosok válasza-

tásából kifolyólag *Balla* Vilmos közgazdasági író ma este hat órára a budapesti ügyvedői kamara dísztermébe fölolvastatást hirdetett „*Utacs a tőzsedválasztás körül*” cím alatt. Az előadás meghallgatására zsufolásig meg is telt a díszterem. Balla fölolvastása során hevesen megtámadta a tőzsedei kijelölő bizottságot, amit a bizottság jelenlevő tagjai és barátjai azzal viszonoztak, hogy az előadót közbeszólásokkal folyton zavarták. Amikor Balla egy ízben igen erős kifejezést használt, a bizottság jelenlevő elnöke, *Gál* Károly közüti vasúti főfelügyelő annyira kijött a sodrából, hogy egy *széket dobott Balla felé.* Erre iszonyu kavardás, majd verekedés támadt, úgy hogy az értekezletet ellenőrző rendőrfelügyelő kénytelen volt a gyűlést fölőszlatni és a termet kiűritetni. A rendőrfelügyelő fölírta a verekedők nevét, akik a kamara folyosóján és még az utcán is izgatottan tárgyalták a nagy kavardást okozó tőzsedei választásokat.

— **Hock János megbukott.** Budapest-ről sürgönyzik: A főváros mai közgyűlésén *Kovács* Kálmán VI. kerületi segédlelkészt lippótvárosi plébánosválasztotta. A leadott 276 szavazat közül *Kovács* Kálmán 120, *Bán* Sándor 81, *König* Gusztáv 44 és *Hock* János 81 szavazatot kapott.

— **Pisztolypárbaj.** Az aradi várban ma délelőtt pisztolypárbaj folyt le két *ujszentannai* uriember között. Az egyik fél egy ismert nevű, fiatal, vagyonos földbirtokos volt, a másik egy Szentannán lakó nyugalmazott állomásfőnök, javakorbéli férfi és nős ember. Az afférnek szélesebb háttere van s a szigorú feltételek mellett lefolyt párbajra *tettelegesség* adott okot. A várterület kijelölt helyén a felek segédekkel, valamint *Pain* Antal dr. pankotai és *Keppich* Jakab dr. aradi orvosokkal jelentek meg. A párbajt *Burdea* Demeter százados vezette s a felek kétszer váltottak golyót, de *sebesülés nem történt.* A párbaj szerencsés kimenetelét a nyugalmazott állomásfőnök még a várbeli postáról táviratilag jelentette Ujszentannára a feleségének.

— **Jegyzőválasztás.** A közeli *Allios* községben a napokban tartották meg a községi jegyzőválasztást *Baróthy* Ferenc főszolgabíró elnöklete alatt. Egyhangulag *Mészáros* István lippai segédjegyzőt választották meg községi jegyzővé.

— **Szeminaristák tanárjuk ellen.** *Eszék*-ről táviratozzák: A karlócai szerb szeminárium negyvenhat hallgatója elhagyta az internátust és magánlakást bérelt. Elhatározásuk okául azt hozzák föl, hogy *Dimitrijevic* dr. tanár bánásmódja kényszerítette őket az intézet elhagyására. Szigorú vizsgálat indult meg.

— **Halálozás.** Nagy részvét mellett temették el *Pecskán* *Steinberger* Sámuel kereskedőt, aki 70-ik évében halt meg, kiterjedt családot borítván gyászba. *Pécska* legidősebb kereskedője volt az elhunyt, akit Aradon is sokan ismertek.

— **Járvány a Maros mentén.** Mint tudósítónk jelenti, *Lippán*, *Radnán* és a környéken a kanyaró járványszerűen lépett fel. Lippán a hét folyamán 60 betegedési eset fordult elő, az ovodát bezárták s ha a baj terjed, az összes iskolákat becsukják. Radnán pedig 25 kanyaró eset fordult elő a hét folyamán s amennyiben a betegség meg nem szűnne, az iskolákat itt is be fogják zárni. De sok a betegülés a radnai járás többi községeiben is. A legnagyobb baj az, hogy a *soborsini és petrísi körorvosi állások már évek óta betöltetlenek* és *Paulson* sincs orvos. *Bradán* Atanász dr. járási orvos pedig, bár folyton uton van, nem győzi a betegek orvosi ellátását egymagában. A legfőbb ideje volna már a közigazgatásnak intézkedni a körorvosi állások betöltéséért.

— **Mária-ünnepély.** *Ujszentanna* kat. közönsége *Gyümölcsös* Boldogasszony ünnepén lélek-emelő Mária-ünnepélyt tartott. Az egyes szereplők ügyes készültségükkel kellemes szórakozást és műélvezetet nyújtottak a nagy számban megjelent előkelő közönségnek. Az ünnepélyből befolyt tiszta jövedelmet: 240 koronát a község róm. kat. temploma belső felszerelésének megújítása céljára az ujszentannai takarékpénztárban teszi letétre a rendezőség.

— **Kosinszky Viktor előadása.** A *Magyar Széllősgárdák Országos Egyesületének* idei közgyűlésén, a melyet március 31-én Budapesten tartanak meg, *Kosinszky* Viktor, a csálai és barackai állami szőlőtelepek igazgatója előadást tart „A természetes és műborok közötti különbségről.”

— **A lippal vendéglő titka.** Lapunk mai számában ily cím alatt megjelent cikkben megírtuk, hogy egy *Jippai* vendéglő lebontásánál egy emberi csontváz szétszórt darabjaira akadtak. A csontok alaposabb megtekintése után most megállapították, hogy a csontváz mintegy 15—20 év óta feketett a kocsma padozata alatt. A lebontott épület tulajdonosa nem *Bóth* Lajos, mint tévesen írtuk, hanem *Grósz* Izso, aki azt a *Grósz* József utócai cég csődtömegétől vette és most *Steiner* József aradi műépítésszel lebontatja s helyébe modern vendéglőt épített.

— **A lefoglalt asztal.** Budapest-ről jelentik a következőket: Mostanában sok szó esett arról, hogy valamegy társaságnak van-e joga a kávéházban lefoglalni magának egy asztalt s ezt a jögot köteles-e mindenkinek respektálni? Egy ilyen esetet tárgyalt ma a büntető járásbíróóság is. Egyik körüti kávéházban már évek óta lefoglalva tart egy u'cára szóló ablakfülkét egy társaság. A múlt hó 12-én történt, hogy egy idegen ur letelepedett a lefoglaltnak jelzett asztalhoz s a pincér minden figyelmeztetése dacára, vonakodott onnan elmenni, közben megérkeztek az asztaltársaság tagjai is és élénk szóváltás kerekedett köztük és a jövény, *Telegdi* Henrik között. A szóváltás vége az lett, hogy az egyik ur *Telegdit* elpofozta az asztaltól. Ez becsületsértési pört indított meg-támadója, *Kertész* Ottó magánhivatalnok ellen.

— On tudta, hogy ez az asztal le van foglalva, miért kötötte magát mégis ahhoz az egy helyhez? — kérdezte a bíró a panaszt.

— **Azért,** mert a kávéház nyilvános hely s minden vendég oda ülhet, ahova tetszik neki s ahol helyet talál.

— **Ez furcsa logika.** Ha ön minden nap egy és ugyanazon kávéházba jár, úgy joga van ott mindennap egy ön által megkedvelt asztalhoz letelepedni s ezt a helyet — ha a kávéés beleegyeznek — le is foglalni. Pláne ebben az esetben ön tudta is, hogy az asztal egy mindennapos társaságé, tehát krakélerség volt ön-től az, hogy inzultusra ingerelte a vádlottat.

A bíró ezután a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembevételével mellett, mindössze *öt korona* pénzbüntetésre ítélte el *Kertész* Ottót, aki meg is nyugodott az ítéletben.

— **Exhumálás Opécskán.** *Pécskai* tudósítónk jelenti: *Kopocsán* *Tralla* opécskai lakos a hó 21-én gyanus körülmények között meghalt. Ennek dacára 28-án eltemették a holttestet. Az esetről értesített aradi kir. ügyészség azonban most elrendelte a holttest exhumálását, amely holnap fog végbemenni. E célból a holnap nap folyamán *Boros* Béla dr. aradi járási orvos és *Friedmann* József dr. pécskai orvos kiszállanak Opécskán, hogy konstatálják, vajjon *Kopocsán* nem bűnténynek esett-e áldozatul?

— **Üngylikos vendéglős.** Budapest-ről táviratozzák: *Braun* Nándor, a főváros legelső kóser vendéglőjének tulajdonosa ma este hét óra felé a folyam- és tengerhajózási részvény-

társaság palotájának negyedik emeletéről ledobta magát és rögtön szörnyet halt. A tett oka egyrészt Braun súlyos idegbaja, másrészt az, hogy vendéglője rosszul ment, amióta az áru- és értéktőzsde Valéria-utcában levő helyiségéből, mely Braun üzlete mellett volt, a Szabadságtéri palotába költözött. Braun még csak 48 éves volt és két gyermeket hagyott hátra, akik folytatni fogják apjuk üzletét.

— A kenyérért. Koppán Ferenc harminc éves aradi munkás ma reggel hat órakor a fölötti elkeseredésében, hogy már hónapok óta nem talált munkát, öngyilkossági kísérletet követett el. A szerenczétlen ember beretvéval elvágta nyakán és kezén az ütőreit és a súlyos vérvesztés következtében eszméletlenül terült el a földön. Ilyen állapotban találták meg a házbeliek, akik értesítették a rendőrséget. Murády Álmós rendőrhadnagy Tisch Mór dr. tb. főorvossal megjelent a helyszínén és kórházba szállíttatta a súlyosan megsérült embert.

— Hajhullás ellen használjon Perolint 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparos ifjak önk. pzd. egylete f. hó 29-én csütörtök este 8 órakor az egyleti helyiségben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ez utó is meghívja az elnökség.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A postatakarékpénztár reformja.

— A kereskedelmi miniszter és az aradi kamara. — Arad, március 28.

A postatakarékpénztár céljával az apró takarékbetétekre nézve a köznépi takarékosági hajlandóságának fölkelését és megszilárdítását hangoztatták; de emellett az államháztartás néhány milliót kap 2% kamatozásra kölcsön a köznéptől. Az intézmény továbbfejlesztésére a kereskedelmi forgalmat is bevonták szálat, hogy a kereskedők részére külön osztályt rendeztek be, melyben minden kereskedőnek 100 korona törzsbetéttel számlát nyitnak és az illető cég részére befizetési lapokat készítenek, melyekkel bármely postahivatalnál részére befizetéseket eszközölhetnek. De felismerve a clearinghouse intézménynek a nagy pénzforgalomra való föltűtő hatását, a kliring forgalmat is belevonták a postatakarékpénztár intézménybe, — amennyiben minden számlatulajdonos a postatakarékpénztárnál begyűlt követeléséből átutalhat összeget más számlatulajdonos számlájára, csekkeket küldhet kliring forgalmon kívül bárki-nek stb.

Mindezen intézmény, amellett, hogy az állam sok milliót kezel 2% kamatozás mellett, igen szépen bevált, de mint minden más intézmény, idővel újítást, javítást igényel, mert az idő szokta kipróbálni a dolgok helyességét.

A kliringforgalom nem felel meg a mai igényeknek az ily intézmények alapfeltétele, a rögtön rendelkezés tekintetében, mert ha itt Aradon, vagy az ország más városában egy számlatulajdonos más számlatulajdonos részére valamely összeget átutal, a Budapesthez való távolsághoz mérve 3—5 napot vesz igénybe ezen dolog rendezése. De a befizetési lapokkal való tökégyűjtés is hiányos, mert csak az illető számlatulajdonos részére készített, a számlatulajdonos cégével és lapszámjával ellátott befi-

zetési lappal lehet részére bármily összeget befizetni. Ily lapok hiányában a számlatulajdonos joga csorbát szenved.

Ezen hiányok a vasutas sztrájk idejében eklatáns módon nyilvánultak és ekkor Révész Nándor aradi felső kereskedelmi iskolai tanár, mint levelező tag az aradi kereskedelmi és iparkamaránál, egy régebbi indítványát megújította és ismételten kérte a kamarát, hogy a hiányok elhárítása céljából kérje föl a kereskedelmi minisztert, hogy:

1. Engedje meg, hogy az ország nagyobb városaiban lakó, postatakarékpénztári kliring számlával bíró kereskedők más kliring számlára sűrűn, íleg is átutalhassanak. Ezen cél elérésére tenát a számlatulajdonosok az eddig két példányban benyújtott aláírási ívet egygyel szaporítanak, amely példány a számlatulajdonos székhelyén maradna, hogy a rendelkező aláírását itt is, épp úgy mint most Budapestben, ellenőrizni lehessen, és így sűrűs esetekben nem kellene a posta menet és jövet idejét bevárni, hanem a kliring csekk rendszeres eljárása mellett a postahivatal hivatalosan sűrűn íleg intéztek né el a postatakarékpénztárhoz Budapestre és ez sűrűn utján értesíti az átutalás elintézéséről azon számlatulajdonost, akinek javára az átutalás történt.

2. Készíttessen és áruíttasson egyenként a postatakarékpénztár oly befizetési lapokat, a melyre a befizető maga — saját felelőssége és veszélyére — azon számlatulajdonos cégét, lakó helyét és számlájának számát rávezethesse, tehát ilyenül is lehessen befizetést teljesíteni bármely számlatulajdonos részére.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felterjesztette ezen indítványt a kereskedelmi miniszteriumhoz és onnét az első pontra egy hosszulóra ereszett tagadó választ kapott, de a második pontra még nem is reflektált a miniszterium.

A németországi postatakarékpénztáraknál szintén észlelték a felsorolt hiányokat, és most az által hárítják el hogy:

1. A kliringforgalom késedelmének elhárítása végett decent. alizálják a postatakarékpénztárt és ilyet minden főbb kereskedelmi városban létesítenek. Ilyen radikális módot nálunk nem lehet kívánni, mert nincsen olyan vidéki városunk (talán Fiumét kivéve) amelynek forgalma az új hivatal költségelt fedezné.

2. A németországi postahivataloknál oly befizetési lapokat fognak árusítani egyenként, amelyekkel bármely számlatulajdonos részére lehessen befizetést eszközölni a postatakarékpénztárnál.

Ime, a németországi kereskedelmi miniszter segít, javít a hiányokon, nálunk pedig nem is hederítenek a megindokolt indítványokra, hanem bevárják, míg a dolgot elfelejtjük és azután valamely érdemes hivatalnok mint újítást hozza érvényre.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Az Aradi Közlöny távtrati tudósítása. —

Budapest, március 28

Amerika váltózatlan. Kinálat és vételkedv mérsékelt. Elkelt 10,000 métermáza buza változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Zárul 5 órakor

Buza 1906. áprillisa 16.38—16.40
Rozs 1906. áprillisa 13.48—13.50
Zab 1906. áprillisa 15.48—15.50

Tengeri 1906. májusra 13.3—13.32
Uj őszi buza 1906-ra 16.38—16.40

Zárul 5 órakor:

Buza 1906. áprillisa 16.40—16.42
Rozs 1906. áprillisa 13.54—13.56
Zab 1906. áprillisa 15.54—15.56
Tengeri 1906. májusra 13.34—13.36
Uj őszi buza 1906-ra 16.38—16.40

Irányzat kellemes.

Zárul 5 órakor:

Összék hitelrészvény 669 —
Magyar hitelrészvény 785 —
Lezártitólóbank részvény 494 50
Eina-Murányi vasúti részvény 532 50
Ustrák-magyar Államvasúti részvény 672 75
Közüti vasút 590 50
Városi villamos vasút részvény 321 —
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben 9 25
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban 10 25

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 28. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 125—127 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 138—139 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 138—139 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 138—140 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéselészám: Március 24. napján volt készlet 43,775 darab, március 25. napján főlhajtattott 277 darab, március 25. napján elszállítottott 272 darab, március 26. napján maradt készlet 43,770 darab.

A hírt sertésüzlet irányzata: Csöndes.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1906. évi január hó 1-jétől. —

ARADRÓL INDUL	ARADRA ÉRKEZIK
Budapest felé:	Budapest felől:
Nagyváradra reggel 5:09	Személyvonat reggel 6:06
Gyorsvonat reggel 8:18	Személysz. tv. reggel 9:10
Személyvonat d. e. 11:25	Gyorsvonat délután 12:12
Gyorsvonat délután 4:16	Személyvonat d. u. 3:29
Személysz. tv. d. u. 4:51	Gyorsvonat este 6:54
Személyvonat este 9:30	Szv. Szolnokról este 9:—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6:35	Radnáról reggel 7:46
Gyorsvonat délután 12:22	Gyorsvonat reggel 8:08
Soborsing délután 2:30	Személyvonat d. e. 10:50
Személyvonat d. u. 4:02	Radnáról délután 2:29
Gyorsvonat este 7:04	Gyorsvonat délután 4:01
Radnára délelőtt 10:15	Személyvonat este 8:50
Radnára délután 5:51	Radnáról este 6:25
Piskire este 10:—	Piskiről reggel 4:46
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6:15	Vegyesvonat d. e. 10:40
Személyvonat d. u. 12:17	Személyvonat d. u. 3:42
Vegyesvonat délután 5:—	Személyvonat éjjel 10:50

— Érvényes 1906. évi március hó 1-jétől. —

ARADRÓL INDUL	ARADRA ÉRKEZIK
Szeged felé:	Szeged felől:
Pécskára mv. csak pénteken reggel 5:04	Mezőhegyesről hm. r. 5:58
Szegedre gym. r. 6:20	Pécskáról hm. csak pénteken reggel 7:—
Szegedre hm. r. 7:20	Szegedről vv. reggel 8:12
Szegedre hm. de. 9:25	Szegedről hm. de. 11:04
Szegedre hm. de. 11:30	Battonyáról hm. du. 1:08
Szegedre gym. du. 12:18	Mezőhegyesről hm. du. 3:23
Szegedre hm. du. 1:50	Szegedről gym. du. 3:52
Battonyára hm. du. 2:45	Battonyáról hm. este 5:46
Szegedre vv. du. 4:10	Szegedről hm. este 7:48
Battonyára hm. este 6:14	Szegedről gym. este 9:04
Mezőhegyesre hm. e. 7:49	Battonyáról hm. este 9:24
Brád felé:	Brád felől:
Brádra sv. reggel 6:25	Gurahonról sv. de. 8:08
Borosjenőre hm. de. 8:23	Brádról vv. de. 11:—
Brádra vv. du. 12:27	Borosjenőről hm. du. 1:58
Borosjenőre hm. du. 2:40	Brádról sv. este 6:49
Gurahonra sv. du. 4:25	Borosjenőről hm. e. 9:14
Kétegyháza felé:	Kétegyháza felől:
Kétegyházára hm. r. 6:10	Kétegyházáról hm. de. 12:—
Kétegyházára hm. du. 12:01	Kétegyházáról hm. e. 6:03

NAPIREND.

Március 29. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ciril. — Protestáns naptár: Eusztáz. — Görög-keleti naptár (március 16.): Szabinusz vértanú. — A nap két 5 óra 43 perckor, nyuzszik 6 óra 23 perckor.

Magyar férfi öltöny-szövetet gyártmányu csak

a kizárólagos posztó gyári raktárban kaphatunk.

Leichner és Fleischer Arad, Szabadságtér 17. Telefon szám 475.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változó, éjjeli fagy, elvéve csapadék.
Március 29. A Neptun marosfürdő közgyűlése déli 12 órakor (Kereskedelmi és iparkamara.)
Március 31. Az aradi mérnök- és építész-egylet társasvacsorája (Központi Szálló.)
Április 1. Pankota hegyközség közgyűlése délután 2 órakor. — Az egyesült ujarad zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári leányiskola hangversenye délután 4 órakor (Iparosház.)
Április 4. Az aradi szállodások, vendéglősök, kávé- és pincérek hangversenyyel egybekötött táncestélye (Központi Szálló.)

Aggkori gyöngeség

és erőtlenség ellen, mely különböző okokból, mint pl. kiállott betegségek utókövetkezményei, gyermekknél a fogzás okozta elgyengülésből stb. származott, a SCOTT-féle EMULSIÓ kiváló eredménnyel alkalmazható.

A SCOTT-féle EMULSIÓ iránt senki sem fog ellenszenvet érezni, mert az határozottan jó ízű, mindenki által könnyen emészthető, minthogy az utóérhetetlen SCOTT-féle emulgálási eljárás következtében az olaj gyorsan átmegy a test szervezetébe anélkül, hogy bármilyen emésztési zavart okozna.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „a hátán nagy csukhalat vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg betűdése ellenében mintaküldveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911
 „Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

CSARNOK.

Az új földesur.

Irtá: Szépfaludi Ö. Ferenc.

(Vége.)

IV.

Kemenes üres óráiban, mikor a birtok gondozása és leányai sorsa nem tartották fogva lelkét, maga elé idézte a múltat, melyre azt szokták mondani: ami múlt az elmúlt. Ki törődne az emlékekkel, mikor kezét nyújtja a jövő?

Tíz esztendeje, hogy a nagy Alföldre elkerült s leánykáival Párisba ment. Ott megadta nevelésük alapját s törődni sem kellett, hogy felismeri valakit. Ott ugyan nem gondolt vele senki, hogy Karancsinak vagy Kemenesnek hívják-e, vehetsz magadnak akár bárol nevet, csak ne pöröld jogtalanul bárótársad vagyonát. Ő nem pörölte. Mióta Fortuna istenasszony különös kegyelméből ahhoz a nagy vagyonhoz jutott, függetlenül lehetett élnie. Elmehegett volna Amerikába is. Bizony el is gondolkozott néha, hogy talán ugy cselekedett volna legjobban. Am nagyon szerette hazáját.

Már tíz évig lakott Párisban, mikor a Caffe Riche-ben egy magyar hírlap akadt a kezébe s ott olvasta, hogy Liptóban a Gerberstein-féle vernyikal birtokot Klein Mór eladóvá teszi. No ez jó lesz, a tótok közt ismeretlen maradhat az alföldi ember, akár itéletnapig. A mint Párisban nem ismerte fel senki, Vernyikán még inkább megőrizheti inkognitóját.

Ehatározta, hogy megveszi. A körülmények hozták magukkal, hogy visszatérőben megismerkedett Gábor Péterrel, a felosztott Kóvári grófi birtok nyugalmazott tisztartójával, ki aztán nyélbe ütötte a birtokvásárt s tisztartóul is szerződött.

Elbizakodott kezdett lenni s egy este, mikor a Baár-fiuk kérték, hogy az öreg honvédek javára rendezendő hangversenyre jöjjön el le-

nyaival, bár először hallani sem akart fogadása megszegéséről, utóbb a fiatal gavallérok és a leányok hathatós kérésére elhatározta, hogy erre az egy mulatságra elmegy, de aztán ne is almodjanak, hogy máshova is elviszik.

Az öröm nagy volt. Magda és Vanda kisasszonyok úgy kiöltöztek, hogy a székváros közönsége nem tudott elte ni a leányok szépségével. Ostromolták a Baár fiukat: kik ezek? A visszavonuló Kemenesék mégis rászánták magukat?

A koncert után Kemenes erővel haza akarta vinni a leányait, de a Baár fiuk kérték, hogy egy kis cigánymuzsikára s vacsorára érjenek be a Birány vendéglőbe. Kemenes végre erre is ráállott, sőt igazán vágyott is a Balogbanda nótáira.

Jókedv volt a Kemenesék asztalánál, míg az új földesur önagysága észre nem vette, hogy a szomszéd nagy asztaltól egy hosszú szakállú férfi ki fiával ül ott, nem veszi le róla a tekintetét. Nem idevaló embernek látszott.

Az egyik Baár fiu, György, amint a szomszéd asztal felé pillantott, a fiatal férfiben Gábor Pall régi jó barátjára ismert, kivél az egyetemen együtt juristáskodtak. Fel is ugrott s odament, szívélyesen üdvözletet egymásnak. Egyszerre a hosszú szakállú ur, a Pall apja odafordult Baár Györgyhez.

— Ugyan kivél vagy kikkel ül ott, kedves öcsém, ha szabad kérdenem?

— Kemenes András, a vernyikal új földesur, talán ismeri? — kérde kíváncsian Baár György.

— Ezen a néven nem ismerem, de mintha más név alatt már láttam volna. Nem hiszem, hogy tévednék.

— Hol látta kérem, mondja.

— Az Alföld egy nagy városában, a hol most is lakom. Akkor ez az ur még „hivatal” viselt.

— Micsoda hivatal?

— Azt majd elmondom önnek holnap, ha ellátogat ide a vendéglőbe, ahol szálliva vagyunk.

— Biztosítom uram, hogy Kemenes tisztességes ember.

— Es én biztosítom önt, hogy aligha tévedek.

Amint Baár György az asztalhoz visszatért, kérdezősködtek, hogy kivél beszélt? — Egy alföldi ismerőssel, ki, a mint mondja, látásból ismeri Kemenes András uramat. — Bizonyosan téved. — O azt mondja, hoinap megmondja, hogy tévedett e?

A társalgás ezután lanyhán folyt. Ejjél felé Kemenes kijelentette, hogy nem jól érzi magát s leányaival együtt haza megy. Az urak mulassanak tovább, nem is engedi, hogy elki sérjék.

A Baár-fiuk nem is kísérték csak a kocsiig s egész éjjel azon tanakodtak: micsoda rejtély van a dologban?

V.

Amikor otthonukba visszatértek, Kemenes András azt mondta leányainak: — Készüljétek! Visszamegyünk Párisba, mert itt nem maradhatunk. Jól éreztem magam, boldog voltam, de most már vége.

A leányok zokogását alig bírta Kemenes lecsillítani.

Egész éjjel irt, a hajnal is az íróasztalánál találta. Levelet hagyott hátra a tisztartónak, hogy adja el a birtokot, az árát majd később megjelölendő helyen adja át. Irt a Baár-fiuknak, még a főtisztelendő urtól is elbucszott s másnap már üres volt a Kemenes kuria.

Másnap déiben látogatába jött Baár György s ekkor hallotta, hogy Kemenesék elutaztak. Neki a következő levelet hagyta hátra az új földesur: „Tisztelt uram! Hirtelen távoztunk leányaimmal együtt, mert titkunkat földelítették. Nem vagyok gonosz ember, sohasem vétettem senkinek, még meg se botlottam, csak pallos voltam az igazságszolgáltatás kezében. A bíró ítélte, én végrehajtottam, miglen tíz év

előtt a sors szeszélye a nagy sorsjáték főnyereményét juttatta számomra, melylyel Párisba mentem s függetlenül, gazdagon étem leányaimmal. En balga azt hittem, e sok pénzzel legalább leányaim boldogságát megszerezhetem. Csak keserves könyveket szereztem szegényeknek. Isten önkörel. Ne gondoljanak legafább ártatlan leányaimra rossz szívvél. Kemenes András, a volt Karancsi Balázs, az „igazság pallosa”.

Ez volt hát a „hivatal”, melyre a hosszú szakállas ur célzott.

Baár György megsemmisülve állott a Kemenes portán. Tudakozódott Gábor Péter tisztartónál, de az sem tudta, Kemenesék hova mentek. Nem is volt többé szükség a nagyszakállú ur felvilágosítására.

Több év múlva Párisban látta valaki. Még azt is eltagadták, hogy magyarok. A két Baár-fiú mindig vérző szívvél gondolt arra az édes álomra, melyből annál keserűbb volt az ébredés.

IDEGENEK ARADON.

— Március 28 —

Központi szálloda Fürst Herman utazó Bécs. — Dr. Alexander Leó főorvos Pöstyén. — Szendi Zsigmond főellenőr Budapest. — Vildmann Dénes mérnök Brassó. — Dr. Hollán Sándor min. titkár Bpest. — Engelmann Zsigmond kereskedő Bécs. — Bruck Andor utazó Bécs. — Grünstein Simon utazó Budapest. — Dr. Dubszky Alfréd főmérnök Budapest. — Frölich Bertalan utazó Budapest. — Deutsh Emil birtokos Budafok. — Deutsch Ignác utazó Temesvár. — Klenberger Vilmos kereskedő Bécs. — Schneider Lajos utazó Bécs. — Szánét János utazó Budapest. — Singer Ármán utazó Szeged. — Rosenberg Oszkár kereskedő Berlin. — Veisz Lajos utazó Budapest.

Vas szálloda Halász Béla kir. mérnök Budapest. — Voss Artur utazó Barmen. — Hollós József m. tanácsos Budapest. — Weisz László utazó Budapest. — Kádár Fülöp utazó Budapest. — Mezey Ernő utazó Budapest. — Schwartz Gyula utazó Bécs. — Beck Zsigmond utazó Budapest. — Réth Adolf lókereskedő Budapest. — Lauffer Samu utazó Bécs. — Kürthy Kornél utazó Budapest. — Singer Márk Zám. — Lecher N. Zám. — Sebő István magánzó Lova. — Buzás Elemér kir. mérnök Nagyvarad.

Nádor szálloda. Apoczi Polák gyógyszerész Léva. — Mayfeld Miksa kereskedő Budapest. — Kohlmann Károly kereskedő Budapest. — Kaufmann Gyula kereskedő Deés. — Unratia József mészáros Budapest. — Biró Ferenc kőművesmester Lisfak. — Klein David utazó Szeged. — Siczér Henrik fatereskedő Temesvár. — Birki Péter földbirtokos Szombathely. — Rekruczei Mór tégelgyáros Körmen. — Gebauer Antal szállodás Budapest. — Ozv. János Edéné vendéglős Budapest. — Klein Hugó kereskedő Bécs. — Papp Sándor felkész Gurán. — Rataei Ignác és neje birtokos Gyógyhunyd. — Mazás János felkész Kristyór.

Nemzeti Színház.

Bérlet 170. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1906. évi március hó 29-én.

K.-NÉMETH JÁNOS

40 éves színészi jubileuma és búcsúja a színpadtól

A boszorkányvár.

Vig operette 4 felvonásban. Irtá: Berla Alajos. Zenéjét szerzelte: Müllöcker Károly. Fordította: Reiner Ferenc és Fáy J. Béla.

S Z E M É L Y E K:

Kányavári	Borbély S.	Kalára néni	Benkóné P.
Coralie	Fenyvessy M.	Veruska, húga	Rontal B.
Lamotte	Szathmári Á.	Simon	Kulcsár L.
Mihály gazda	Palóczy Pál.	Józsi, csordás	Németh J.
Marcza, leánya	Zsigmondi A.	Andris, bojtár	Hunyadi J.

Közdete este 7 és fél órakor.

ÜDVÖZLET a kedves aradiaknak KAAS BÉLÁTÓL, a jóhirű és népszerű volt aradi vendég-lőstől,

ki a híres Drechsler-féle vendéglő és összes helyiségeit vette át az Andrássy-uton, a magy. kir. Operaház közvetlen átellenében, ott van

az aradiak találkozó helye.

A legfigyelmesebb,

921

családias kiszolgálás.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim tudomására hozni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő és sörházat

„Uj Zenélő Órához“

Temesvárott, a városház utcában és azt személyesen vezetem tovább.

Iparkodni fogok kitűnő konyha és pince által, valamint pontos kiszolgálás által, a n. é. közönség szíves jóindulatát megnyerni és vendéglőm jó hírnevét megerősíteni.

Számos látogatást kér tisztelettel

Müller Károly

571 az „Uj Zenélő Órához.“ Temesváron.

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Telefon szám 337.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítések.

Parkirozásokra tervvel és költéséggel díjmentesen szolgálunk. 645

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggononkint Kurties állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínén Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet 901

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zairtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zsr-r szeplők, májfoltok, bőratkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

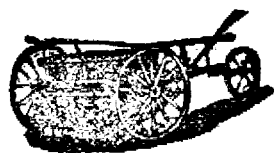
Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerkereskedésében.

KRISER TESTVÉREK

TEMESVAR, URI-UTCZA 6. SZ.

TELEFON 765. SZÁM.

TELEFON 765. SZÁM.

Acetylen világítási berendezés vállalata.

Kitűnő szakerek, vizgázott szerelők.

A Landeck Carbidgyár délmagyarországi raktára.

Vízvezetési-, fürdőszoba- és minden a szakba vágó munkák pontos és szolid kivétele. 334

Állandó nagy raktár acetylen alkatrészekben, mint égők, tüvegek, csillárok stb.

Mindennemű gazdasági gépek u. m.

TRIUMPH III.

szabadalmazott páros és páratlan sorvetőgépek stb. eladása.

Viszonteladók kerestetnek.

Üzlet átvétele!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, ugyszintén nagyrabecsült rendelésemet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa

ezég alatt fennálló

ozipészüzletet

amelynek fennállása óta baltagja voltam, a mai napon átvettem s azt ezentul a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. 318

Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

czipész. Salacz utca 2. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

a Weitzer János-utcában 19. sz. alatt

egy polgári

kosztházat

nyitottam.

Pontos és gyors kiszolgálás, valamint izletes és tiszta ételekről kezeskedem.

Számos látogatásért esedezik

Tisztelettel

651 **Nagy Mihály.**

Kelti részletfizetésre

adok

órákat és ékszereket.

Készpénzért veszek

órákat, ékszereket, törött aranyat, ezüstöt, gyémánt s brilliánt köveket.

Nagy órajavító műhelyemben

minden 137

órajavítás 80 kr.

Zsebóra üveg 10 kr.

Schwimmer Albert

éras és ékszerész Arad,

Szabadság-tér 5--6. szám alatt.

(Póli kávéház mellett,

Fiume kávéházzal szemben.)

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Ujdonságok már érkeztek!

Costümökre, fekete, divatszínű és angol kelmékl

Pompás mintájú blous selymek és blous kelmékl

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink árjegyzékéi tájékoztatást nyújtanak, miért is azok megtekintését kérjük.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Rumburgi és Creas vásznak!

Nagy elővételünk folytán, az árak emelkedése daczára, az eddigi fel-tűnő olcsó árakat fentartjuk.

Chiffon, pamutvászon, fehér és színes asztalneműek, törülköző és törlőruhák versenynélküli olcsó árakon kaphatók!

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

Szőnyegmaradékok meglepő olcsón!

Osz hajszálak

tárom nap alatt visszanyerik eredeti ifjúkori színüket a

BARCSAY-féle HAJREGULATOR

használatával.

Garancia ártalmatlanságért és hatásért.

Ára egy üvegnek 1 korona

Kapható a készítőjénél

BARCSAY KÁROLY

304 gyógyszer-tárában

SZEGEDEN, Széchenyi tér 12 szám.

Grand Hotel

„HUNGARIA“

Temesvár.

356

Első rendű szálloda

Egész új, a képzelhető Comforttal berendezve. Nyönyörű kávé- és étterem helyiségek. Szép nyári és téli kert. — Társalgó és játék termek. Tus- és kád-fürdők a házban, valamint plüsseni söszoba dus reggeli ét-lappal. Pontos kiszolgálás és a lehető leg-messzebb menő méltányosság biztosítatik. Teljes tisztelettel Müller Mihály szállodás. Varnal, varmegyei és Interurban telefon állomás 28

Fiatal hivatalnok,

ki magyarul, románul és németül is tud, jó megjelenésű, szolid, szorgalmas, az üzletszerzéshez is ért, és az itteni piacon és a megyében jól van bevezetve, egyik nagy, sz. összes ágazatoknál művelő biztosító intézetnél állandó, később nyugdíjjal járó

alkalmazást találhat.

Előnyben részesülnek nőien 30—32 évesnél nem idősebb és a biztosítási ületben kissé jártas, képzett urak. 956

— Írásbeli ajánlatok „Állandó alkalmazást talál” jelge alatt a lap ki-dönvértésébe intézendők.

A még eddig fölülmulhatatlan valódi Malátsik-féle

patkányirtó pogácsa

a legbiztosabb és legolcsóbb és patkányok teljes kiirtására

Császár és kir. szabadalom
Egy adag ára 30 fillér.

nagyobb adag 60 fillér.
Kizárólagos kiskereskedő:

Földes Kelemennél,

Aradon.

3578

Ajánlok:

Vasaláshoz mosóintézeteknek, magánfeleknek, kovácsoknak, lakatosoknak

pormentes **BÜKKFA-SZÉN-et**

Lakások, irodák és műhelyek fűtésére, **csépléshez** és szántáshoz, lokomobilok és gőzkazánok fűtésére

szalon fűtő **KÖSZEN-et**

és

ILONA szalon **BRIKETT-et.**

Helyben házhoz vagy a vasúti állomásra szállítva.

Altmann Ede

fűszer- és vegyesáru-üzlet bősérlés, motorhajítással 267

Wesselényi- és Kiss Ernő-utcák sarkán,

Telefon szám 46.

Meglepő szép husvéti ajándékok!

Illatszerek, locsolóvizek,

husvéti tojások illatszerrel töltve.

Ragyogó színű tojás festékek.

Mikado papír! — Ostara papír!

nagy választékban.

Ujdonság! **Serailparfume.** Ujdonság!

Vrai violett mesés ibolya illatt.

Ideal parfume.

Kapható:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

3841

Arad, Szabadság-tér.

A hölgyek legszebb díszje

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és minden egyéb arczisztító tisztaságot egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégegy 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőlgypor fehér, rózsás vagy krém színben doboza 1 K. 20 f. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utánzatoktól!

A bevásárlásnál csakis **Hajós-féle** Aradi készítményeket tessenek kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Arpád

gyógyszertárban

3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

további Földes Kelemen, Keszthely Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerészeknél és Vojtek és Wolcz drogeriáiban.

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kivánatra vagy levelbeim meghívására házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

Ház, birtok vétel és eladás, terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téren

megbízásokat.

1836-81 úres tel. az Új Miklósán az országut mellett olcsó áron eladó. B. vevők a fenti csegeket.

Jegygyűrűk!

és mindenféle ékszerek 14 karátos aranyból és finom ezüstről, ugyisintén arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindenféle fém és inga, fa, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán, régi színház épület.

232

Esztergályos-műhely

áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. kö-zönség szives tudomására hozni, hogy

esztergályos-műhelyemet **megnagyobbítva**

Karolina-utca 3. sz. a. helyeztem.

Elvállalok minden az esztergályos szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.

Hordó-csapokat minden nagyságban raktaron tartok.

Szives támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Rossu Miklós,

esztergályos

Aradon, Karolina-utca 3.

NÄGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromsághoz
Temesvár, Gyárvaros fő-u. 44.

„HELEN“

arc- és kézcreme szepők, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégléye I kor. Próbátégléy 60 f.

„HELEN“

mosdó víz üvegje I korona.

„HELEN“

pouder dobozza I korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fill.

SZÁLLASY ALADÁR

harisnya-kötője

Arad, Forray-utca (Kristyóry-ház)

Elfogad mindennemű

harisnyák kötését és fejelését,
valamint 501

kestyűk, kamáslik, alsósok-
nyák, alsóingek és minden e
szakmába vágó javításokat.

Női és férfi fejelés 50 fillértől 60-
70 fillérig, gyerek harisnya 40-50
fillérig, női harisnya új 80 fillértől
egész I kor. 40 fillérig, férfi haris-
nya 60 fillértől I kor. 20 fillérig.

Magamat a t. közönség szíves
figyelmébe ajánlva és becses part-
fogását kérve, maradtam

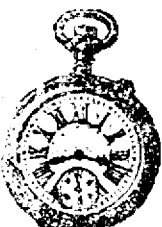
kiv. tisztelettel SZÁLLASY ALADÁR

CZERNÓCZKY MIHÁLY

uri és női cipész

Aradon, Kossuth-utca 66. sz. Flók-üzlet: Boros
Béni-tér 2. sz. (Koeffel-házban).

Ajánlja a n. é. közönség fi-
gyelmébe saját készítményű
uri-, női- és gyermek-czipő raktárát
rendkívül olcsó árak mellett. —
Legjobb gyártmányú czipő lakkok,
cremek és fűzők minden színben
raktáron. 709

Nekem már

nem kell reklam.

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

relórák

a m. kir. Államvasutak szállítójánál s szín-
ház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óratéveg 10 kr. mutató 5 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és falórák
bámulatos olcsó árak mellett, a szín-
ház oldala mellett.

Inga, vagy bármilyen nemű fali órát
házhoz küldök és pontosan megcsinálva
haza szállítom. Csak egy levelezőlapot
tessék írni. 777

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

Bardóczi Odön, vendéglős

Halász utca 41. sz 299

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt kö-
zönség becses tudomására hozni, hogy
Aradon, **Deák Ferenc-utca 39. sz.**
alatt van, a Sebessy-féle asztalos áruk
gyárával szemben az **Orsovai** halhoz cím-
zett Bregger I. özég üzlete szombaton egész
nap zárva, vasárnap egész nap nyitva van.
Egyben van szerencsém tudatni, hogy
megérkezett egy halszállítmány szép,
nagy és olcsó halakból.

Holnaptól kezdve üzletemben lehet
kapni erdélyi schmirre macaszt és közön-
séges macaszt. Vasárnaptól kezdve ma-
cász-liszt is lesz, hétfőtől pedig minden-
nemű husvétii czikk kapható olcsó áron.
Továbbá kaphatók mindenféle déli-
gyümölcsök és zöld főzelékek.

Felhívom a uraságok b. figyelmét,
kiknek zöldség-újdonságaik vannak, azo-
kat a legmagasabb árban megveszem szál-
litásra.

A halak Éles Ármín ur fióküzletében
ugyanazon árban kaphatók, mint nálam.

A nagyérdemű közönség becses part-
fogását kéri

Luttwak I.

343 teljhataimú üzletvezető.

Postal megrendeléseket Luttwak I.
Arad, Deák Ferenc-utca 39. szám alá ké-
rem intézni, ahol azok a következő órán
belül telkiismeretesen lesznek elintézve.

Fajtiszta

szőlőoltványokat,

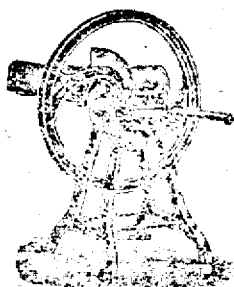
gyökeres fás oltványokat, a legjobb bor és csemege-
fajokból ajánl megvételre 971

Hámory-gazdaság.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Arad, Deák Ferenc-utca 3 sz. Telefon 229.

...ARADI VASIPARI SZÖVETKEZET...

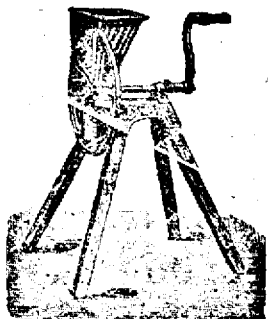

réz- és vasöntőde, gép-
és lakatosáru-gyár.

Gépjavitó-műhely.

Arad, Ujterem-utca 11.

Telefon 388. szám.

Ajánlja

szeeska- és répavágóit

és mindennemű

öntvények elkészítését.

Kávéház átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tuda-
mására adni, hogy az

Arpád-téri

Korona Kávéházat

megvettem és egészen újonnan berendeztem, vasárnap,
a hó 25-én ünnepélyesen megnyitom. 644

Jó és pontos kiszolgálás, ugyszintén tiszta italok-
ról kezeskedem. Minél számosabba látgatásért esd
Teljes tisztelettel

Stefanovits Mihály,

a Korona kávéház tulajdonosa.

Eladó szőlőoltványok!

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak figyelmét felhívni,
hogy a míg a készlet tart szőlőoltvány terméséből **tavaszi**
szállításra kiváló szép

1 és 2 éves ősz gyökérzetű

bor és csemege-faju szőlőoltványok
kerülnek mérsékelt áron eladásra.

A nagy szárazság következtében kimaradt tőkék pótlására
különösen ajánlhatom 2 éves igen erős fejlődésű oltványaimat,
a melyek kívánatra már kora tavasszal szállíthatók.

Oltványaim aradi lakásomnál megtekinthetők, a hol a fa-
jokra és árakra nézve bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

297 szőlőoltványtermelő
Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

Telefon szám 126

Telefon szám 126.

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Lonovics-utca 6., (Hungária szállodával szemben.)

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műter-
mét, a legújabb, legstilszerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butor-
munkáit. — Elvállalok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerényebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Szám-
talanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.:
Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a
legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim
révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek
a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közön-
ség bizalmát megnyerem. 587

Kiváló tisztelettel

WUNDER VILMOS.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Weitzer János-utcában, 16postával szemben, 7 szobás lakás, megfelelő mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. 927

Aradmegye,

Paulis községben 515 h. szám alatt lévő ház 2000 □-l telekkel és a hegyen szőlőkerttel együtt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 825

Kedvező Házeladás

Ujterem-utca 10b. és gyár utca 24 számú házak 930 □-l telekkel bármilyen feltételek mellett eladók lehetnek az új aradi-sörházban. 966

Hohs Victor

törvényszéki legbejegyzett és az egész országban bevezetett **hiteltudósító** irodája Aradon, Tököly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapítatott 1898. 825

Vajat, lúdsírt

teljesen pótól főzéshez, sütéshez kitűnő, szagtalan, szapora, kellemes, egészséges **773** kókusz zsírom. Könnyen emészthető, cukor- és gyomorbetegségeknél melegen ajánlható. Postadoboz (teljesül 5 kilogramm) finom 5.50 kor., legfinomabb 6 kor. Elárúsítóknak nagyban legelősebben. Husvétit zsírt kérem idejekorán megrendelni. Klein Sándor, Tolcsva. 776

Veszünk könyvtárakat

egyedül könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 235

Aranykéz-utca 2.

számú házban 3 szoba és 1 konyhából álló, zárt folyosóval ellátott lakás május elsejétől kiadó.

Egy rövid zongora

eladó Neumann Antalnál, Deák Ferenc-utca 36. sz. alatt. 792

Csinosan butorozott

külön bejárattal szoba azonnal kiadó Andrassy-tér 20. sz.

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Uzleti könyvek

és irodalmi cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó áron kaphatók Kerpel Izó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 264

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott levelező jó referenciákkal, 1500 kor. kezdő fizetéssel alkalmazást nyer. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 610

4268—1906. hksz.

Hirdetmény.

Hartmann Samu aradi lakos Zimándi dűlő 8. sz. a. telkén egy csont és rongy gyűjtő telep felállítására telep engedély iránt folyamodván, az 1884. évi XVII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi márczius hó 31. d. e. 11 órájára kitűzetik, melyre az érdekeltek ez uton is meghívottnak, azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi márczius hó 31. d. e. 11 óráig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező és a netáni észrevételek irásában ugyanitt, élőszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem említtetnek s ha köztekintetek gátolják felnem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest fog adadni.

Arad, 1906. évi márczius hó 21.

Sarlot,
főkapitány.

Azonnali belépésre keresek

fizetés mellett egy ügyes 14 év körüli gyakornokot, ki még alkalmazásban nem állott; és a szállítási szakmát megtanulni akarja. 979 Rubinsten szállító.

5996—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter rendelete nyomán, ezennel közhírré teszszük, hogy Csarics Sándor (lakik Végbfaiva, u. p. Stride, Zalamegye) megbízatott, hogy megkeresésére a nagyközönségnek gyümölcsészeti és kertészeti szaktanács adása úgy szintén különböző kertészeti feladatok gyakorlati megoldása céljából rendelkezésre álljon.

Nevezett elvállalja gyümölcsösök tervezését, kerti tervek készítését: 1 holdig terjedő terület után 20 korona, 1 holdtól 10 holdig holdaréként 19 korona, 10 holdtól 50 holdig 5 korona és 50 holdtól 3 korona árban. Gyümölcsösök telepítését, gyümölcsfák metszését, kertek kezelését ellátás nélkül 10 korona, ellátással 6 korona napidíj és II osztályú vasut és I. osztályú hajó utik költség és esetleg kocsi költség felszámítása mellett.

Arad sz. kir. város tanácsának 1906. évi márczius hó 25 én tartott üléséből.

A városi tanács.

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi szezóra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti lugasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim

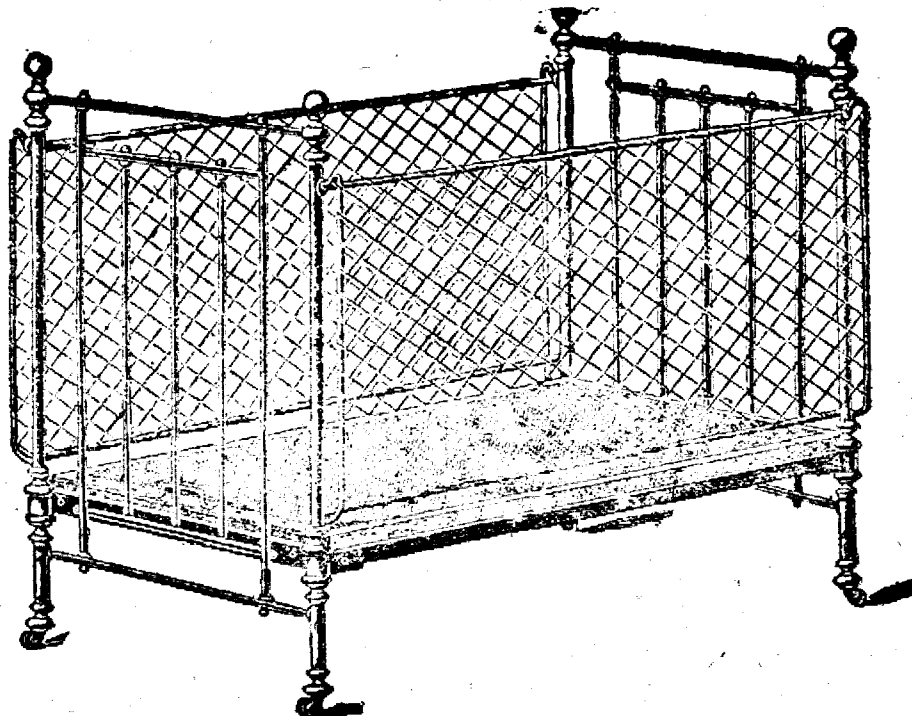
elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Saját gyártmányu 918

réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek

pazar kiállításban.

Kívánatra képes árjegyzékkel vagy írásbeli legszolgálok költségvetéssel.

Szíves megrendelést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárbhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

Szálloda az „Arany Oroszlánhoz” Temesvár Józsefváros

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és igen tisztelt vendégeimnek szíves tudomására hozni, hogy a jelenleg is legjobb hírnevűk örvendő

„Arany Oroszlánhoz” címzett szállodát

Temesvár Józsefváros

átvettem és azt a mai naptól a saját nevem alatt fogom tovább vezetni.

Ma arra fogok törekedni, hogy a legjobb ételek és italok pontos és olcsó kiszolgáltatása által a n. érdemű közönség szíves pártfogását megérdemljem és a szálloda jó hírnevét továbbra is fentartsam.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Grosz Theofil.

Legjobb minőségű box és chevronaux krémek kaphatók.

A nagyérdemű közönség

saját érdekében!

Mielőtt kész cipőt vásárolna, nézze meg, hogy van-e mintaczipészetemben elsőrendű anyagból készült visszamaradt cipő? vagy tessék mérték után rendelni.

Rendelések 24 óra alatt elkészíttetnek.

Általánosán elismert tény, hogy czipőim formásak és tartósak.

Tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

uri és női mintaczipészet

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipőknél nagy sikeres eredmények.

Városi és megyei telefon 115 szám.

Buttyin község

jegyzői irodájában a jegyzői teendőikben némileg jártas, román nyelvet értő és jó írással szorgalmas

fiatal ember

azonnali belépésre

alkalmazást nyer.

Fizetése havi 20 korona készpénz, ha kiérdemli, 10 korona mellékjövedelem és mosáson kívül ellátás és lakás.

Nemleges válasz nem küldetik.

Buttyin, 1906. évi márczius hóban.

963

A jegyző.

